

2018.gada 18.aprīlī

**Noslēguma izvērtējuma ziņojums
par sociālā darbinieka un sociālā mentora pakalpojumu nodrošināšanu
patvēruma meklētājiem un personām ar bēgļa vai alternatīvo statusu
laika periodā no 2016.gada 1.decembra līdz 2018.gada 19.aprīlim**

Noslēguma izvērtējuma ziņojums nav saskaņots ar Sabiedrības integrācijas fondu, un tajā netiek pausts Sabiedrības integrācijas fonda viedoklis.

1) Vispārīga informācija par projektu

Sociālā darbinieka un sociālā mentora pakalpojumu sniegšana patvēruma meklētājiem un personām ar bēgļa vai alternatīvo statusu tiek veikta Eiropas Savienības Sociālā fonda projekta „Dažādības veicināšana” Nr.9.1.4.4./16//I/001 (turpmāk – projekts) ietvaros. Projektu īsteno Sabiedrības integrācijas fonds sadarbībā ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldi un Nodrošinājuma valsts aģentūru. Finansējums tiek piešķirts no Eiropas Sociālā fonda un Latvijas valsts budžeta.

Projekta mērķis ir veicināt sociālās atstumtības un diskriminācijas riskiem pakļauto personu nodarbinātību un sociālekonomisko iekļaušanos, vienlaikus sekmējot sabiedrības informētību un vispārējo izpratni par diskriminācijas novēršanu un iekļaujošu sabiedrību. Projekts tiek īstenots saskaņā ar 2016.gada 9.februāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.102 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 9.1.4. specifiskā atbalsta mērķa “Palielināt diskriminācijas riskiem pakļauto personu integrāciju sabiedrībā un darba tirgū” 9.1.4.4. pasākuma “Dažādību veicināšana (diskriminācijas novēršana)” īstenošanas noteikumi” un atbilstoši 2015.gada 2.decembra Ministru kabineta rīkojumam Nr. 759 “Rīcības plāns personu, kurām nepieciešama starptautiskā aizsardzība, pārvietošanai un uzņemšanai Latvijā” noteiktajam (turpmāk – Rīcības plāns).

2) Vispārīga informācija par pakalpojuma sniedzēju

Biedrība "Patvērums „Drošā māja”” ir dibināta 2007.gada 6.augustā ar mērķi attīstīt atbalsta pakalpojumus cilvēku tirdzniecībā cietušām personām, legālajiem imigrantiem, tai skaitā, patvēruma meklētājiem, bēgļiem un personām, kurām piešķirts alternatīvais statuss, nodrošinot indivīda tiesības saņemt atbilstošu palīdzību un aizstāvību, mainot sabiedrības attieksmi pret cilvēku tirdzniecībā cietušām personām, legālajiem imigrantiem, tai skaitā, patvēruma meklētājiem, bēgļiem un personām, kurām piešķirts alternatīvais statuss; veicinot cilvēku tirdzniecībā cietušu personu rehabilitāciju un reintegrāciju sabiedrībā; nodrošinot atbalsta pakalpojumus legālajiem imigrantiem, tai skaitā, patvēruma meklētājiem, bēgļiem un personām, kurām piešķirts alternatīvais statuss; veidojot interaktīvas apmācības formas; attīstot sadarbību ar valsts un pašvaldību institūcijām, sabiedriskām un kristīgām organizācijām Latvijā un pasaulē; sekmēt cilvēktiesību ievērošanu un sniegt atbalstu organizācijām, kas veicina cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanu. Jau no 2008.gada biedrībā darbojas starpprofesionāļu komanda patvēruma meklētāju, bēgļu un personu ar alternatīvo statusu atbalstam. 2011.gada martā biedrībai tika piešķirta Sabiedrības integrācijas fonda veicināšanas balva par sociālās jomas problemātikas aktualizēšanu sabiedrībā un ieguldījumu darbā ar patvēruma meklētājiem un bēgļiem. Biedrība uztur kvalitātes vadības sistēmu, augstu vērtējot darba kvalitāti, kas virzīta uz pakalpojumu sniegšanu. To apliecina arī 2015.gadā "Bureau Veritas Latvia" piešķirtais kvalitātes vadības sistēmas sertifikāts ISO 9001 sociālās rehabilitācijas jomā darbam ar visām biedrības mērķa grupām un organizācijas "Bureau Veritas Latvia" regulāri veiktie ārējie uzraudzības auditi reizi gadā.

3) Pakalpojuma sniegšanas ilgums

Biedrība "Patvērums "Drošā māja”” no 2016.gada 1.decembra nodrošināja sociālā darbinieka un sociālā mentora pakalpojumu Iepirkuma līguma Nr.S-SIF-2016-17 "Sociālā darbinieka un sociālā mentora pakalpojumu nodrošināšana patvēruma meklētājiem un personām ar bēgļa vai alternatīvo statusu" ietvaros, turpinot iepriekšējā pakalpojumu sniedzēja – biedrības "Latvijas Sarkanais Krusts" uzsākto darbu ar mērķa grupas klientiem.

Kopējais pakalpojuma sniegšanas periods ir no 2016.gada 1.decembra līdz 2018.gada 19.aprīlim.

4) Mērķa grupas portrets

Pakalpojums tika nodrošināts klientiem Patvēruma meklētāju centrā “Mucenieki” un ārpus tā dzīvojošajiem:

- ❖ patvēruma meklētājiem, kuriem nepieciešama starptautiskā aizsardzība un kurus Latvija ir uzņēmusi Eiropas Savienības (ES) pārvietošanas programmas ietvaros;
- ❖ personām, kuras Latvijā ierodas patstāvīgi;
- ❖ personām, kuras ieguvušas bēgļa vai alternatīvo statusu.

Vidējais klientu skaits mēnesī (uzskaites periods - 01.12.2016.- 19.04.2018.) – **146** cilvēki. Lielākais klientu skaits mēnesī bija 2017.gada februārī – 215 personas un 2017.gada aprīlī – 205 personas, mazākais klientu skaits mēnesī – 2018.gada aprīlī – 82 personas.

5) Finansējums, t.sk. vidējās viena klienta izmaksas/mēnesī

Sociālā darbinieka un sociālā mentora pakalpojuma izmaksu apmēru mēnesī nosaka noslēgtais līgums ar Sabiedrības integrācijas fondu par sociālā darbinieka un sociālā mentora pakalpojuma nodrošināšanu. Biedrība (Izpildītājs) no Sabiedrības integrācijas fonda (Pasūtītājs) uz **19.04.2018.** ir saņēmusi kopsummā **EUR 194 410,00 (bez PVN)**, no kuriem EUR 21 600,00 (bez PVN) bija avansa maksājums un EUR 172 810,00 (bez PVN) apmaksā par sniegtiem pakalpojumiem no 2016.gada decembra – 2017.gada decembrim. Tā kā līdz Noslēguma ziņojuma iesniegšanas brīdim nav pilnībā veikta samaksa par veiktiem pakalpojumiem 2018.gadā, tad priekš aprēķiniem par vidējām viena klienta izmaksām/mēnesī kā izejas skaitlis tiek ņemta līdz šim iemaksātā summa EUR 194 410,00 (bez PVN), kas nebūs precīzs finansējuma rādītājs uz vienu klientu mēnesī.

Ņemot vērā iepriekš minēto, norādām šādus aprēķinus:

1. Vidējais klientu skaits mēnesī (01.12.2016.-19.04.2018.) – 146 cilvēki
2. Aprēķina periods – 16,5 mēneši (01.12.2016.- 19.04.2018.)
3. Vidējās viena klienta izmaksas mēnesī – EUR 80,70

6) Apraksts par izstrādātajiem, koordinētajiem un vadītajiem individuālajiem sociālekonomiskās iekļaušanas plāniem un to ietvaros paveikto

Individuālā sociālekonomiskā iekļaušanās plāna izstrāde balstījās pēc klienta esošās situācijas apzināšanas, vēlmes risināt kādu situāciju un klienta nākotnes plāniem vai vīziju, tomēr realitātē, pamatojoties uz to, ka lielākā daļa klientu izlēma doties ārpus Latvijas un viņu atrašanās

Latvijā bija ļoti īslaicīga, iekļaušanās sabiedrībā aktivitātes tika tikai uzsāktas. Procesa koordinēšana tika veikta visā sadarbības laikā gan ar sociālo darbinieku kā galveno situācijas risinājumu koordinatoru, gan ar sociālo mentoru kā risinājumu izpildītāju. Sociālekonomiskā iekļaušana noritēja, pamatojoties uz Rīcības stratēģijām, galvenokārt fokusu pievēršot zemāk minētajam:

1. Informācijas saņemšana no PMC “Mucenieki” administrācijas par personām, kuras ieradušās PMC “Mucenieki” un informācijas precizēšana attiecībā uz personas atrašanās telpu un valodas prasmēm.
2. Nepieciešamības gadījumā, precizējot informāciju, ja noskaidrojas, ka ir nepieciešamība piesaistīt tulku, tiek pieteikts tulks, sazinoties ar tulka koordinatoru un piesakot rakstiskā veidā tulka pakalpojumu.
3. Vienošanās par intervijas 1. tikšanās dienu un laiku, ja ir valodas zināšanas sarunas valodas līmenī, ja ne, tulka pakalpojumu telefoniski piesaistīšana un nodošana personai - informāciju par 1.tikšanos.
4. 1.tikšanās, kuras laikā tiek sniegta informācija par sociālā darbinieka un sociālā mentora pakalpojumu un tā saņemšanas kārtību. Tiek noskaidrotas pamatvajadzības.
5. Pamatojoties uz iespējām piesaistīt nepieciešamos resursus, maksimāli īsā laika periodā tiek apmierinātas klienta pamatvajadzības.
6. 2.tikšanās ar klientiem, kuras laikā tiek precizēta un noskaidrota šī brīža situācija attiecībā uz ikdienas sadzīvi un turpmākajiem plāniem, interesēm.
7. Visa sociālā darbinieka un sociālā mentora sniegšanas laika posmā tiek veiktās sarunas, nosprausti saprotami mērķi un uzdevumi, kas ir aprakstīti klienta lietas veidlapās.

7) Tematiskais pakalpojuma izvērtējums, t.sk. statistikas datu analīze, īstenošanas gaitā radušās problēmas

Starptautiskās aizsardzības personu sociālekonomiskā iekļaušanas plāna īstenošana vistiešāk ir balstīta uz 2015.gada 2.decembrī apstiprināto Ministru kabineta rīkojumu Nr.759 par “Rīcības plānu personu, kurām nepieciešama starptautiskā aizsardzība, pārvietošanai un uzņemšanai Latvijā” (turpmāk – Rīcības plāns), kurā tiek noteikts **konkrēts mērķis: Latvijas apstākļiem piemērotas sistēmas izveide patvēruma meklētāju uzņemšanai, kā arī bēgļu un alternatīvo statusu ieguvušo personu sociālekonomiskai iekļaušanai**, un 2016.gada 9.februārī pieņemtajiem Ministru kabineta noteikumiem Nr.102 “Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 9.1.4. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt diskriminācijas riskiem pakļauto personu integrāciju sabiedrībā un darba tirgū" 9.1.4.4. pasākuma “Dažādību veicināšana (diskriminācijas novēršana)” īstenošanas noteikumi”, tajos ietverot mērķa grupu “patvēruma meklētāji un personas ar bēgļa vai alternatīvo statusu”, kurai tiek sniegti sociālā darbinieka un sociālā mentora pakalpojumi.

Sociālā darbinieka un sociālā mentora pakalpojums tika sniegts **patvēruma meklētājiem** iepirkuma līguma īstenošanas laikā vai 3 (trīs) mēnešus, vai līdz brīdim, kad stājies spēkā un kļuvis neapstrīdams galīgais lēmums par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu vai atteikumu to

piešķirt. Sociālā darbinieka un sociālā mentora pakalpojums tika sniegts **personām ar bēgļa vai alternatīvo statusu** iepirkuma līguma īstenošanas laikā vai līdz brīdim, kad tiek izpildīts individuālais sociālekonomiskās iekļaušanas plāns, vai uz laiku, kas nepārsniedz 12 mēnešus pēc statusa iegūšanas dienas. Sociālā darbinieka un sociālā mentora pakalpojuma nodrošināšanu pārtrauc, ja mērķa grupas persona/as pakalpojuma saņemšanas laikā pamet Latviju, atsakās no pakalpojuma saņemšanas vai nepilda sociālekonomiskās iekļaušanas plānā noteiktos pienākumus.

Statistikas datu analīze - valstis un klientu skaits, kuriem nodrošināti pakalpojumi no 2016.gada 1.decembra līdz 2018.gada 19.aprīlim

- **2016.gada decembrī** atbalsts kopumā nodrošināts **144** personām no Sīrijas (97), Afganistānas (14), Tadžikistānas (9), Irākas (6), Armēnijas (4), Azerbaidžānas (4), Krievijas (3), Eritrejas (3), Baltkrievijas (2), Indijas (1) un Gruzijas (1) no 11 valstīm. Pakalpojums tika nodrošināts 31 ģimenei ar nepilngadīgiem bērniem – kopā 131 personai, kā arī 13 individuālajiem klientiem. Vīrieši 72, sievietes 71, pilngadīgas personas 69, nepilngadīgas personas 74.
- **2017.gada janvārī** pakalpojums nodrošināts **184** personām no Sīrijas (137), Afganistānas (14), Tadžikistānas (9), Irākas (5), Armēnijas (4), Azerbaidžānas (4), Krievijas (3), Baltkrievijas (2), Eritrejas (2), Nepālas (2), Gruzijas (1) un Indijas (1) no 12 valstīm. Pakalpojumu saņēmušo vidū bija 95 nepilngadīgas un 89 pilngadīgas personas. Viņu vidū bija 39 ģimenes, kā arī 16 individuālie klienti. Vīrieši 88, sievietes 96.
- **2017.gada februārī** sociālā darbinieka un sociālā mentora atbalstu saņēmušas **215** personas no Sīrijas (154), Afganistānas (14), Tadžikistānas (13), Armēnijas (4), Azerbaidžānas (4), Libānas (4), Bangladešas (3), Indijas (3), Krievijas (3), Baltkrievijas (2), Gruzijas (2), Irākas (2), Eritrejas (2), Pakistānas (2), Šrilankas (2), Kamerūnas (1) no 16 valstīm. Klientu vidū bija 46 ģimenes un 21 individuālas personas, tai skaitā 107 pilngadīgas un 108 nepilngadīgas personas. Vīrieši 109, sievietes 106.
- **2017.gada martā** sociālie darbinieki un sociālie mentori nodrošinājuši palīdzību **190** starptautiskās aizsardzības personām no 15 valstīm: Sīrijas (109), Eritrejas (22), Tadžikistānas (15), Afganistānas (9), Azerbaidžānas (4), Indijas (4), Libānas (4), Krievijas (4), Bangladešas (3), Gruzijas (3), Šrilankas (3), Irākas (2), Kubas (2), Pakistānas (2) un Kamerūnas (1). Pakalpojumu saņēmušo vidū bija 111 pilngadīgas un 79 nepilngadīgas personas. Atbalsts nodrošināts kopumā 35 ģimenēm, kā arī 48 individuāliem klientiem. Vīrieši 113, sievietes 77.

- **2017.gada aprīlī** palīdzība nodrošināta kopumā **205** personām, tai skaitā 40 ģimenēm (ar un bez bērniem) un 43 individuāliem klientiem. Viņu vidū bija 114 pilngadīgas un 91 nepilngadīgas personas, kuras Latvijā ieradušās no Sīrijas (131), Eritrejas (20), Tadžikistānas (17), Afganistānas (6), Bangladešas (5), Azerbaidžānas (4), Indijas (4), Libānas (4), Krievijas (4), Baltkrievijas (3), Šrilankas (2), Irākas (2), Kubas (2), Kamerūnas (1) no 14 valstīm. Vīrieši 122, sievietes 83.
- **2017.gada maijā** sociālā darbinieka un sociālā mentora atbalstu saņēmušas **165** personas no Sīrijas (100), Eritrejas (20), Tadžikistānas (9), Afganistānas (6), Bangladešas (5), Azerbaidžānas (4), Libānas (4), Indijas (3), Krievijas (3), Armēnijas (2), Irākas (2), Kubas (2), Pakistānas (2), Baltkrievijas (1), Kamerūnas (1) un Šrilankas (1) no 16 valstīm. Pakalpojumu saņēmušo vidū bija 96 pilngadīgas un 69 nepilngadīgas personas, tostarp 23 ģimenes ar un bez bērniem, kā arī 39 individuālas personas. Vīrieši 107, sievietes 58.
- **2017.gada jūnijā** atbalsts sociālekonomiskās iekļaušanās programmas īstenošanas ietvaros nodrošināts **163** personām (61 sievietei, 102 vīriešiem), no kurām nepilngadīgas personas bija 71, bet pilngadīgas – 92. Klientu vidū bija 34 ģimenes, kā arī 32 individuālas personas kopumā no 15 valstīm: Sīrijas (93), Eritrejas (20), Afganistānas (10), Tadžikistānas (8), Azerbaidžānas (6), Krievijas (5), Libānas (4), Kirgizstānas (4), Armēnijas (3), Turcijas (3), Indijas (2), Kubas (2), Irākas (1), Kamerūnas (1) un ASV (1).
- **2017.gada jūlijā** biedrības „Patvērums „Drošā māja”” sociālā darbinieka un sociālo mentoru atbalstu saņēmušas **164** starptautiskās aizsardzības personas, tai skaitā 73 nepilngadīgas un 91 pilngadīgas, no Sīrijas (90), Eritrejas (15), Afganistānas (10), Tadžikistānas (9), Armēnijas (7), Azerbaidžānas (6), Indijas (6), Krievijas (5), Libānas (4), Kirgizstānas (4), Turcijas (3), Kubas (2), Irākas (1), Kamerūnas (1) un ASV (1) no 15 valstīm. Vīrieši 99, sievietes 65. Ģimenes 33, indivīdi 33.
- **2017.gada augustā** sociālā darbinieka un sociālā mentora atbalsts nodrošināts kopumā **129** personām no 17 valstīm: Sīrijas – 61, Afganistānas – 11, Tadžikistānas – 9, Krievijas – 9, Eritrejas – 6, Turcijas – 6, Kirgizstānas – 5, Indijas – 5, Azerbaidžānas – 4, Libānas – 4, Armēnijas – 2, Ukrainas – 2, Kamerūnas – 1, ASV – 1, Baltkrievijas – 1, Kazahstānas – 1, Gruzijas – 1. Pakalpojumu saņēmušas 27 ģimenes un 26 individuālas personas, tai skaitā 56 sievietes un 73 vīrieši, to vidū 72 pilngadīgas un 57 nepilngadīgas personas.
- **2017.gada septembrī** sociālā darbinieka un sociālā mentora atbalsts nodrošināts 24 ģimenēm un 35 individuālām personām, tai skaitā 59 sievietēm un 65 vīriešiem, kuru vidū bija 53 nepilngadīga un 71 pilngadīga persona. Kopumā pakalpojumu saņēmušo vidū bija **124** starptautiskās aizsardzības personas no 19 valstīm: Sīrijas – 40, Krievijas – 18, Afganistānas – 13, Tadžikistānas – 9, Turcijas – 6,

Eritrejas – 5, Kirgizstānas – 5, Indijas – 4, Azerbaidžānas – 4, Libānas – 4, Vjetnamas – 3, Baltkrievijas – 3, Armēnijas – 2, Ukrainas – 2, Kamerūnas – 2, ASV – 1, Kazahstānas – 1, Gruzijas – 1 un Sudānas – 1.

- **2017.gada oktobrī** sociālo darbinieku un sociālo mentoru atbalsts sniegts 25 ģimenēm un 29 individuālām personām. Viņu vidū bija 61 sieviete un 60 vīrieši, tai skaitā 70 pilngadīga un 51 nepilngadīga persona. Pakalpojumu saņēmušo vidū bija **121** starptautiskās aizsardzības persona no 17 valstīm: Sīrija – 43, Afganistāna – 13, Tadžikistāna – 13, Krievija – 19, Turcija – 8, Kirgizstāna – 5, Indija – 1, Libāna – 4, Baltkrievija – 3, Armēnija – 2, Ukraina – 2, Kamerūna – 2, Filipīnas – 2, Eritreja – 1, ASV – 1, Gruzija – 1, Sudāna – 1 no 17 valstīm.
- **2017.gada novembrī** sociālā darbinieka un sociālā mentora atbalstu saņēmušas **110** personas no 17 valstīm: Sīrijas - 36, Afganistānas - 13, Tadžikistānas - 12, Krievijas - 19, Turcijas - 6, Kirgizstānas - 5, Libānas - 4, Baltkrievijas - 3, Ukrainas - 2, Kamerūnas - 2, Vjetnamas - 2, Izraēlas - 1, ASV - 1, Gruzijas - 1, Sudānas -1, Indijas - 1 un Armēnijas - 1. Pakalpojumu saņēmušas 24 ģimenes un 24 individuālas personas, viņu vidū bija 57 sievietes un 53 vīrieši, to vidū 64 pilngadīgas un 46 nepilngadīgas personas.
- **2017.gada decembrī** biedrības “Patvērums “Drošā māja”” sociālo darbinieku un sociālo mentoru atbalsts kopumā nodrošināts **102** starptautiskās aizsardzības personām – 24 ģimenēm un 20 individuālām personām. Viņu vidū bija 52 sievietes un 50 vīrieši, tostarp 60 pilngadīgas un 42 nepilngadīgas personas. Pakalpojumu saņēma pārstāvji no 17 valstīm: Sīrijas – 31, Krievijas – 18, Afganistānas – 15, Tadžikistānas – 8, Turcijas – 8, Kirgizstānas – 5, Libānas – 4, Baltkrievijas – 3, Vjetnamas – 2, Indijas – 1, Armēnijas – 1, Ukrainas – 1, Kamerūnas – 1, Izraēlas – 1, Azerbaidžānas – 1, Gruzijas – 1 un Sudānas – 1.
- **2018.gada janvārī** sociālo darbinieku un sociālo mentoru atbalsts kopumā nodrošināts **106** starptautiskās aizsardzības personām no 16 valstīm – 24 ģimenēm un 23 individuālām personām. Viņu vidū bija 52 sievietes un 54 vīrieši, tostarp 63 pilngadīgas un 43 nepilngadīgas personas. Pakalpojumu saņēma pārstāvji no Sīrijas – 31, Krievijas – 18, Afganistānas – 17, Tadžikistānas – 9, Turcijas – 7, Kirgizstānas – 5, Libānas – 4, Baltkrievijas – 3, Indijas – 2, Armēnijas – 1, Irākas – 2, Eritrejas – 1, Izraēlas – 1, Azerbaidžānas – 2, Gruzijas – 2, Sudānas – 1.
- **2018.gada februārī** sociālo darbinieku un sociālo mentoru atbalsts kopumā nodrošināts **114** starptautiskās aizsardzības personām no 17 valstīm – 24 ģimenēm un 29 individuālām personām. Viņu vidū bija 47 sievietes un 67 vīrieši, tostarp 69 pilngadīgas un 45 nepilngadīgas personas. Pakalpojumu saņēma pārstāvji no Sīrijas – 29, Krievijas – 16, Afganistānas – 17, Tadžikistānas – 8, Eritrejas – 8,

Azerbaidžānas – 7, Turcijas – 6, Kirgizstānas – 6, Libānas – 4, Baltkrievijas – 3, Vjetnamas – 3, Irākas – 2, Izraēlas – 1, Armēnijas – 1, Gruzijas – 1, Sudānas – 1, Uzbekistānas – 1.

- **2018.gada martā** sociālo darbinieku un sociālo mentoru atbalsts kopumā nodrošināts **90** starptautiskās aizsardzības personām no 20 valstīm – 16 ģimenēm un 34 individuālām personām. Viņu vidū bija 33 sievietes un 57 vīrieši, tostarp 62 pilngadīgas un 28 nepilngadīgas personas. Pakalpojumu saņēma pārstāvji no Afganistānas – 15, Krievijas – 14, Sīrijas – 10, Tadžikistānas – 9, Azerbaidžānas – 8, Eritrejas – 7, Kirgizstāna – 6, Libānas – 4, Turcijas – 4, Baltkrievijas – 2, Irākas – 2, Armēnijas – 1, Bangladešas – 1, Gruzijas – 1, Izraēlas – 1, Kazahstānas – 1, Kongo – 1, Pakistānas – 1, Sudānas – 1, Uzbekistānas – 1.
- **2018.gada aprīlī (līdz 19.04.2018.)** sociālo darbinieku un sociālo mentoru atbalsts kopumā nodrošināts **82** starptautiskās aizsardzības personām no 18 valstīm – 14 ģimenēm un 33 individuālām personām. Viņu vidū bija 29 sievietes un 53 vīrieši, tostarp 54 pilngadīgas un 28 nepilngadīgas personas. Pakalpojumu saņēma pārstāvji no Krievijas – 14, Afganistānas – 12, Sīrijas – 10, Azerbaidžānas – 9, Eritrejas – 7, Uzbekistānas – 6, Tadžikistānas – 5, Libānas – 4, Turcijas – 4, Baltkrievijas – 2, Irākas – 2, Bangladešas – 1, Gruzijas – 1, Izraēlas – 1, Kirgizstāna – 1, Kongo – 1, Pakistāna – 1, Sudāna – 1.

Īstenošanas gaitā radušās problēmas

1. Pēc starptautiskās aizsardzības statusa saņemšanas lielākā daļa klientu ir devušies ārpus Latvijas, jo Latvijas atbalsta sistēma nenodrošināja pietiekamu un daudzpusīgu atbalstu mērķa grupai.
2. Jo īpaši pārvietotajām/pārmitinātajām personām, bija augstas ekspektācijas uz palīdzības apjomu no Latvijas kā valsts, kura uzņēmusi bēgļus.
3. Ņemot vērā, ka tūlīt pēc ierašanās Latvijā klientiem bija jānodrošina pamatvajadzību apmierināšana, sociālo darbinieku un sociālo mentoru noslodze bija ļoti liela, lai gan plānotais sociālā mentora klientu skaits bija no 10-20 klienti mēnesī. Faktiski darbs, veicot krīzes intervenci, ilga vismaz 4-5 mēnešus, tātad praktiski visu laiku līdz starptautiskās aizsardzības statusa iegūšanai un klientu aizbraukšanai no Latvijas. (sk. I.Lāss atzinumā)
4. Augstas ekspektācijas par sociālo darbinieku un sociālo mentoru pakalpojumu tika plānotas arī Iepirkumā, jo par pilnvērtīgi sniegtu pakalpojumu tiku uzskatīts tāds, kurā ir izpildīts personas individuālais sociālekonomiskās iekļaušanas plāns, taču, īstenojot krīzes intervenci, pamatotu apstākļu dēļ šādu rezultātu nav iespējams sasniegt. (sk. I.Lāss atzinumā)

5. Lai gan Rīcības plāna īstenošanā bija iesaistītas vairākas valsts un pašvaldību iestādes, sociālajam darbiniekam un sociālajam mentoram kā pakalpojumu sniedzējiem tika uzlikti uzdevumi, par kuru veikšanu bija jāatbild citu iestāžu darbiniekiem, tādējādi vēl vairāk noslogojot abus speciālistus ar veicamiem darbiem, piemēram, nepilngadīgā iekārtošana skolā.
6. Lai gan sociālajam mentoram bija regulāri jātiekas ar klientu PMC "Mucenieki", nodrošinot atbalstu dažādu situāciju risināšanā, tomēr Iepirkuma ietvaros tikai sociālajam darbiniekam tika paredzēts nodrošināt PMC "Mucenieki" darba vietu un datoru. Lai gan biedrība varēja nodrošināt kā minēts Iepirkuma Tehniskajā specifikācijā 2.4.3. punktā minētās telpas ārpus PMC "Mucenieki", tomēr tad darbs ar klientiem būtu maz produktīvs, jo ikdienā daudz sociālā mentora darba stundu tika veltītas tam, lai pārliecinātu un iedrošinātu klientus doties ārpus PMC "Mucenieki", risinot klienta problēmas vai motivējot piedalīties pasākumos, kas bija paredzēti Rīcības plānā.
7. Pasūtītājs aicināja Izpildītāju palielināt sociālo darbinieku un sociālo mentoru skaitu, taču to nebija iespējams īstenot, jo MK Noteikumos Nr.102 līdz 2017.gada 19.augustam, kad tika grozīti MK, bija noteikts konkrēts klientu skaits uz katru darbinieku, kas bija ne mazāk kā 30 klienti sociālajam darbiniekam un ne mazāk kā 10 klienti sociālajam mentoram. Lai gan biedrības vadība panāca saskaņojumu ar NVA un PMC "Mucenieki" vadību par papildu telpas piešķiršanu pakalpojuma sniegšanai, tomēr, ja biedrība pieņemtu lēmumu palielināt darbinieku skaitu, tad joprojām aktuāls būtu darba vietu trūkums PMC "Mucenieki" telpās.
8. Palielinoties to klientu skaitam, kuri dzīvoja ārpus PMC "Mucenieki", tai skaitā ārpus Rīgas, kā arī fakts, ka Latvijā sāka atgriezties aizbraukušie bēgļi un, zinot, ka valstī trūkst stratēģijas, kā un kādu atbalstu sniegt šiem klientiem, netika iniciēti grozījumi līgumā starp biedrību un SIF, un netika mainīta tehniskā prasība par sociālā darbinieka obligātumu atrasties PMC "Muceniekos".
9. Pamatojoties uz noslēgtā līguma 3.2.5. punktu, Pasūtītājam ir tiesības "piedalīties vai organizēt sociālo darbinieku un sociālo mentoru sanāksmes", kas līgumā ir iekļauts kā labs instruments, kā pēc iespējas operatīvi iepazīstināt ar jaunāko informāciju un tendencēm, izanalizēt pieļautās neprecizitātes, vērst Pakalpojumu sniedzēja vadības uzmanību uz konstatēto uztraudzības vizītēs, taču Pasūtītājs šādas sanāksmes visa Iepirkuma laikā nav organizējis. Diemžēl atsaucību neguva arī Izpildītāja lūgumi tikt ar Izpildītāju un mediācijas piedāvājums.

8) Sociālo darbinieku un sociālo mentoru sniegtā pakalpojuma apraksts, uzdevumi, sniegtais atbalsts

Pakalpojumu nodrošināja profesionāli sociālie darbinieki un sociālie mentori ar iepriekšēju pieredzi darbā ar sociālās atstumtības riskam pakļautajām iedzīvotāju grupām: individuāliem klientiem, grupām, ģimenēm ar bērniem, trešo valstu valstspiederīgajiem, patvēruma meklētājiem, bēgļiem, personām ar alternatīvo statusu. Pieredze darbā ar konkrētām mērķa grupām ir iegūta Latvijā un vairākās citās Eiropas un ārpus Eiropas atrodošās valstīs. Vairāk nekā 9 gadus, Latvijā tieši strādājot ar patvēruma meklētājiem, bēgļiem un personām ar alternatīvo statusu, biedrības speciālistiem ir izveidojusies pieredze, kas tiek izmantota gan darbā ar klientiem, gan izglītojot citus biedrības darbiniekus un sabiedrību kopumā.

Pamatojoties uz iepirkumā norādīto, sociālajam darbiniekam tika norādīti šādi pamatuzdevumi un pienākumi:

- veikt klienta sociālo problēmu risināšanu sadarbībā ar klientu, nodrošinot sociālā gadījuma vadīšanu;
- sociālā gadījuma vadīšanā sadarboties ar Rīcības plānā noteiktajām institūcijām;
- izstrādāt individuālu sociālekonomiskās iekļaušanas plānu katram klientam un koordinēt tā izpildi;
- izvērtēt un noteikt klienta sociālā gadījuma vadības sarežģītības pakāpi pēc noteiktajiem novērtēšanas kritērijiem;
- izmantot atbilstošas metodes darbam ar klientu individuāli vai grupā, vai darbam ar ģimeni, lai identificētu sociālo problēmu un noteiktu atbilstošo sociālā pakalpojuma veidu;
- analizēt klienta sociālo problēmu un palīdzēt rast alternatīvas problēmu risinājuma iespējas;
- pārstāvēt klienta intereses un tiesības citās institūcijās;
- nodrošināt klienta sociālā atbalsta tīkla veidošanu, strādāt ar ģimeni, lai rastu risinājumus savstarpējo attiecību, mijiedarbības, sociālo lomu un aprūpes problēmām;
- pārraudzīt un koordinēt sociālā mentora/u darbu;
- organizēt regulāras tikšanās ar sociālajiem mentoriem, sniegt atbalsta funkciju sociālekonomiskā iekļaušanas plāna ieviešanā un izpildē;
- izstrādāt rīcības stratēģiju, lai nodrošinātu pakalpojuma un sociālekonomiskā atbalsta sniegšanu uzreiz pēc klientu ierašanās;
- izstrādāt darbības plānus, kas paredz prioritāri nodrošināt pakalpojumu patvēruma meklētājiem, kas saņēmuši lēmumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu, un uzraudzīt to izpildi, kā arī darbības plānus saskaņot ar Pasūtītāju;
- veidot sadarbību ar citiem sociālo pakalpojumu sniedzējiem, nodarbinātības, izglītības un veselības aprūpes iestādēm un citām institūcijām, kas iesaistītas klienta sociālās problēmas risināšanā, lai iegūtu visaptverošu atgriezenisko informāciju par klienta sociālās problēmas identifikācijas/risināšanas statistiku/tendencēm, t.sk. dinamiku;
- nodrošināt informācijas un datu par pakalpojuma sniegšanu klientam uzskaiti, drošu uzglabāšanu, izsekojamību, fizisko personu datu aizsardzību;
- organizēt sadarbību ar tulkiem saziņai ar klientu; sadarboties ar Pasūtītāju, sniedzot pilnu informāciju par sociālā darbinieka pakalpojuma sniegšanu.

Pamatojoties uz iepirkumā norādīto, sociālajam mentoram tika norādīti šādi pamatuzdevumi un pienākumi:

- sadarboties ar sociālo darbinieku;
- nodrošināt praktisku atbalstu klientam sociālekonomiskās iekļaušanas plāna izpildē;

- sniegt atbalstu klienta integrācijas un sociālekonomiskās iekļaušanās procesā, veidojot izpratni par dzīvi sabiedrībā, palīdzot reālā sabiedrības vidē apgūt ikdienai nepieciešamās prasmes, rosinot attīstīt jaunas iemaņas, kā arī sniegt atbalstu ikdienas situāciju risināšanā;
- palīdzēt klientam identificēt un izvērtēt vajadzības, apzināt, piesaistīt un ieteikt nepieciešamos resursus, respektējot klienta pašnoteikšanos;
- sniegt klientam atbalstu saskarsmē ar citām fiziskajām un juridiskajām personām;
- sniegt atbalstu klientam ikdienas situāciju risināšanā, kā resursus izmantojot savas zināšanas, vidē pieejamos resursus;
- veikt situācijas apzināšanu un sniegt iespējamo risinājumu, sadarbojoties ar pašu klientu vai klienta ģimeni;
- palīdzēt klientam nokļūt vietā, kur tas mācās (uzsāks mācības), strādā (uzsāks darba attiecības) vai saņemt pakalpojumus (uzsāks saņemt pakalpojumus);
- veikt rīcības stratēģijā noteiktos uzdevumus, sniedzot pakalpojumus Eiropas Savienības pārvietošanas programmas ietvaros uz Latviju pārvietotajiem patvēruma meklētājiem;
- veikt darbības plānā noteiktos uzdevumus, sniedzot pakalpojumu patvēruma meklētājiem, kas saņēmuši lēmumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu;
- sadarboties ar tulkiem saziņai ar klientu;
- sadarboties ar Rīcības plānā noteiktajām institūcijām; sadarboties ar Pasūtītāju, sniedzot pilnu informāciju par sociālā mentora pakalpojuma sniegšanu;
- nodrošināt klienta personas datu aizsardzību.

Atskaišu periodā mēnesī regulāri bija piesaistīti vidēji 2 profesionāli sociālie darbinieki un 10 sociālie mentori ar dažādu iepriekšējo pieredzi un izglītību. Iepirkuma īstenošanas laikā kopumā strādāja 3 sociālie darbinieki un 16 sociālie mentori. Sociālie darbinieki un sociālie mentori bija kā padomdevēji un konsultanti, iedrošinātāji, atbalsta sniedzēji un aizstāvji, sadarbojās ar klientu un klienta ģimeni, palīdzēja rast problēmu risinājumus un iejusties Latvijas sabiedrībā. Saziņa ar klientiem tika nodrošināta ar darbinieku un tulku/valodu zinātāju starpniecību, uzklaustot un palīdzot apmierināt klientu vajadzības. Tulku pakalpojums tika nodrošināts no biedrības īstenotajiem Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda projektiem “Informācijas centrs imigrantiem” un “Informācijas centrs iebrucējiem”.

Sociālie darbinieki un sociālie mentori regulāri tikās profesionāļu sanāksmēs, kuras organizēja biedrības vadība un kurās tika pārrunāti dažādi jautājumi, kas nodrošināja pakalpojuma sniegšanas operativitāti un kvalitāti. Sanāksmēs darbinieki varēja iegūt aktuālāko informāciju par dažādiem jautājumiem, rast risinājumu konkrētām klientu situācijām, kā arī apmainīties ar iegūtajiem resursiem. Sanāksmju laikā tika pieaicināti arī citu jomu speciālisti/sadarbības partneri, kuri sniedza savu redzējumu par veiksmīgāku sadarbību klientu sociālekonomiskā plāna īstenošanai. Šādas sanāksmes 2016.gadā ir notikušas kopumā 3 reizes: 16.12.; 19.12.; 27.12., savukārt 2017.gadā - 27 reizes: 02.01.; 09.01.; 19.01.; 23.01.;

30.01.; 06.02.; 03.03.; 10.03.; 15.03.; 21.03.; 15.03.; 21.03.; 03.04.; 10.04.; 18.04.; 02.05.; 19.05.; 29.05.; 31.05.; 21.06.; 26.06.; 18.07.; 04.09.; 18.09.; 07.12.; 13.12.; 21.12. un 2018.gadā 5 reizes - 05.01.; 17.01.; 07.02.; 22.03.; 12.04..

Sociālo darbinieku un sociālo mentoru sniegtie pakalpojumi un atbalsts mērķa grupai:

- **sniegts atbalsts sadzīvisku jautājumu risināšanā**, piemēram, apģērbu, apavu un dažādu sadzīves priekšmetu sagādē – piemēram, bērnu rotaļlietu, ratiņu, briļļu iegāde u.c.;

- **nodrošināta sadarbība** ar PMC “Mucenieki” administrāciju, medicīnas darbiniekiem, kuri strādā PMC “Mucenieki”, Rīgā un Jelgavā, Izglītības ministriju, Valsts robežsardzi, Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamentu, Rīgas Sociālo dienestu, Jelgavas Sociālo dienestu, izglītības iestādēm, PMLP projekta psihologu un ar citiem speciālistiem, ar mājokļa izīrētājiem, ar uzņēmējiem, ar psihiatru, ar advokātu, notāru, latviešu valodas mācību centriem, Starptautiskās Migrācijas organizācijas Rīgas biroju, Nacionālo veselības dienestu, biedrībām “Labdarības lapa”, „Latvijas Sarkanais Krusts”, “Gribu palīdzēt bēgļiem”, reliģisko organizāciju “Pestīšanas Armija”, Nodibinājumu “Fonds ORA”, Ziedot.lv, Apvienoto Arābu Emirātu vēstniecību, Gētes institūtu

- **nodrošināta pavadoņa uz dažādām iestādēm, organizācijām**, tai skaitā izglītības iestādēm, PMLP, bankām, medicīnas iestādēm, VSAA, Rīgas satiksmi, Nodarbinātības valsts aģentūru, Valsts robežsardzi, Tiesu namu, Dzimtsarakstu nodaļu, R.D.A., Sabiedrības integrācijas fondu, jauniešu brīvā laika pavadīšanas centriem, Latvijas Sarkanā Krusta humānās palīdzības punktiem, Pestīšanas armiju, Labdarības lapu un citām labdarības organizācijām, tulkošanas biroju, pie dažādiem speciālistiem, uz brīvā laika pavadīšanas aktivitātēm, pastu, dažādiem optometrijas centriem, lidostas muitas zonu, dažādu pakalpojumu un preču remontu darbnīcām, dzīvokļu apskatēm Rīgā, Cēsu novadā, pie dažādiem mobilo sakaru operatoriem, Rīgas Tūrisma informācijas centru, Ulbrokas kapu pārvaldi, meklējot klientes mirušā dēla kapa atrašanās vietu, Electrum u.c.;

- **organizētas vizītes uz konsultācijām** pie “Informācijas centrs imigrantiem” un “Informācijas centrs iebrucējiem” (ICI) juristiem, pie krūts barošanas speciālista

- **sniegts atbalsts, kārtojot dažādus dokumentus**, piemēram, iesniegumu un pieteikumu sagatavošana Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē un bankās, izglītības iestādēs, Rīgas sociālajā dienestā, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā u.c.;

- Kopā ar klientiem aktīvi veikti **potenciālo dzīvesvietu meklējumi** internetā un klātienē.

Vidēji katru mēnesi iepriekš minētais atbalsts sniegts vairāk nekā **175** reizes.

9) Apkalpoto klientu skaits 2016.gadā, 2017.gadā un 2018.gadā, t.sk. unikālās personas. Vidēji apkalpoto klientu skaits mēnesī.

2016. gada decembrī atbalsts sniegts 144 personām, 2017. gadā – 476 personām. Pirmreizējie klienti 2017.gadā ir 316 personas. 2018. gadā – SD/SM pakalpojums sniegts 144 personām, no kuriem pirmreizējie klienti ir 41 persona. Biedrības speciālisti ir snieguši atbalstu 517 unikāliem klientiem.

Vidēji apkalpoto klientu skaits mēnesī

Vidējais klientu skaits mēnesī (01.12.2016.-19.04.2018.) – 146 cilvēki

10) Sociālā gadījuma vadības sarežģītības pakāpes novērtēšana, t.sk. cik vidēji mēnesī A,V un Z

Sociālā gadījuma vadības sarežģītības pakāpes novērtēšana no 2016.gada 1.decembra tika veikta pēc biedrības izveidotās klientu lietas, ko apstiprināja SIF, un šajā pielikumā Nr.7 “Klienta individuālā sociālā gadījuma vadības sarežģītības pakāpes novērtēšana” ietvertā informācija bija pamats Nodošanas-pieņemšanas ikmēneša aktam. Pamatojoties uz pielikumā Nr.7 ietverto izvērtējumu, kas tika veikts par katru sociālā darbinieka un sociālā mentora klientu, kā kritēriji tika identificēti: Ģimene; Izglītība; Darba pieredze; Valodas zināšanas; Veselība; Motivācija integrēties. Izvērtēšana tika veikta 1 reizi mēnesī, nosakot sociālā gadījuma vadības sarežģītības pakāpes vērtējumu – zems, vidējs vai augsts. Apkopojot izvērtējumus, jo īpaši klientiem, kuru uzturēšanās Latvijā bija līdz 6 mēnešiem, bija redzams, ka viņu situācija nemainās vai mainās nebūtiski.

Tabulā ievietots klientu skaits, norādot konkrētas sarežģītības pakāpes konkrētajā mēnesī:

	Z	V	A	Kopējais klientu skaits (mēnesī)
12.2016.	16	81	47	144
01.2017.	18	99	67	184
02.2017.	15	110	90	215
03.2017.	11	82	97	190
04.2017.	12	77	116	205
05.2017.	5	68	92	165

06.2017.	3	58	102	163
07.2017.	3	68	93	164
08.2017.	10	57	62	129
09.2017.	17	48	59	124
10.2017.	16	50	55	121
11.2017.	17	45	48	110
12.2017.	13	45	44	102
01.2018.	14	44	48	106
02.2018.	13	54	47	114
03.2018.	14	52	24	90
04.2018.	19	47	16	82

Lielākajai daļai mērķa grupas klientu, ierodoties Latvijā, nekavējoši un paralēli ir jārisina daudzas situācijas un problēmas, kas tos iekļauj mazaizsargāto klientu kategorijā un pakļauj sociālās atstumtības riskam. Visa iepirkuma īstenošanas gaitā zema sarežģītības pakāpe bija tikai 9% klientu, vidēja – 45% klientu, bet augsta sarežģītības pakāpē – 46% klientu, kas nozīmē, ka sociāliem darbiniekiem un sociāliem mentoriem lielam skaitam klientu bija jāsniedz maksimāli daudz atbalsta, lai pēc iespējas operatīvāk atrisinātu identificētās klienta problēmas.

Pamatojoties uz iepirkuma dokumentāciju, 87 ģimenēs ar bērniem un 3 nepilngadīgām nepavadītām personām tika aizpildīti Risku novērtēšanas kritēriji pēc iepirkumā norādītajiem MK Noteikumiem Nr.181 (2011.gada 8.marts). MK Noteikumu Nr.181 uzdevums bija veikt riska novērtēšanu ģimenēs ar bērniem, kurās ir bērna attīstībai nelabvēlīgi apstākļi, aizpildot šo noteikumu 4. Pielikumā (Riska novērtējuma anketa) minēto riska novērtējuma anketu par bērnu, bērna vecākiem un, ja nepieciešams, citām pilngadīgām personām, kas piedalās bērna ikdienas aprūpē.

Tā kā Iepirkuma īstenošanas laikā MK Noteikumi Nr.181 zaudēja spēku, tā vietā tika pieņemti MK Noteikumi Nr.338 “Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem”, kuri aizstāja iepriekš minētos MK, taču MK Noteikumos Nr.338 bija izveidoti cita veida kritēriji, līdz ar to nebija iegūstami salīdzinoši dati visa iepirkuma darbības laikā. Bija sociālie gadījumi, kuros šī novērtēšana, kuru veic sešus mēnešus pēc sociālā

gadījuma vadības procesa uzsākšanas un turpmāk atbilstoši nepieciešamībai, bet ne retāk kā reizi 12 mēnešos un noslēdzot sociālo gadījumu, tika veikta gan pēc MK Noteikumiem Nr.181, gan pēc MK Noteikumiem Nr.338, tāpēc salīdzinošo statistiku iegūt nav iespējams.

11) Rīcības stratēģijas, to īstenošana

Lai nodrošinātu kvalitatīvu pakalpojumu mērķa grupai, biedrība “Patvērums “Drošā māja”” izstrādāja **3 Rīcības stratēģijas un 2017.gada 28.februārī pēc Pasūtītāja lūguma iesniedza aktualizētas 3 Rīcības stratēģijas:**

1. pakalpojumu un sociālekonomiskā atbalsta sniegšanai Eiropas Savienības pārvietošanas/pārmitināšanas programmas ietvaros uz Latviju pārvietotajiem patvēruma meklētājiem;
2. pakalpojumu un sociālekonomiskā atbalsta sniegšanai personām, kas ieradušās Latvijā patstāvīgi;
3. pakalpojumu un sociālekonomiskā atbalsta sniegšanai patvēruma meklētājiem, kas saņēmuši lēmumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu.

Stratēģiju **virsmērķis** ir nodrošināt pieejamus sociālā darbinieka un sociālā mentora pakalpojumus iespējami ātri pēc klienta ierašanās Latvijā, un sniegt atbalstu ikvienai personai, kura ieradusies Latvijā kā patvēruma meklētājs un kura ieguvusi bēgļa vai alternatīvo statusu.

1.un 2. Rīcības stratēģiju **mērķis** ir sniegt atbalstu personai, kura ieradusies Latvijā kā patvēruma meklētājs, un **uzdevums** ir nodrošināt pieejamus sociālā darbinieka un sociālā mentora pakalpojumus iespējami ātri pēc klienta ierašanās Latvijā.

Savukārt Rīcības stratēģijas pakalpojumu un sociālekonomiskā atbalsta sniegšanai patvēruma meklētājiem, kas saņēmuši lēmumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu, **mērķis** ir veicināt personas sociālekonomisko iekļaušanos Latvijas sabiedrībā un **uzdevums:** turpināt nodrošināt sociālā darbinieka un sociālā mentora atbalstu klientam pēc nepieciešamības, bet ne ilgāk kā 12 mēnešus pēc statusa saņemšanas.

Visās Rīcības stratēģijās ir noteiktas darbības, kā plānots sniegt atbalstu konkrētai mērķa grupai; ar kādām valsts iestādēm tiks attīstīta sadarbība; kādi papildu resursi būtu nepieciešami atbalsta nodrošināšanai; cik ilgs laiks plānots konkrētās Rīcības stratēģijas īstenošanai, kā arī plānotie rezultāti.

Uzsākot pakalpojuma sniegšanu, pakalpojuma sniegšanā iesaistītajiem speciālistiem bija skaidri jāapzinās katras iestādes un organizācijas atbildības un resursi, kā arī jāsapņo konkrētas darbības un jāveic darbību koordinēšana, jo pēc nokļūšanas Latvijā, klientiem bija risināmas vairākas problēmas vienlaicīgi – pamatvajadzību nodrošināšana, veselības problēmas pieaugušajiem un bērniem, dzīvesvietas iekārtošana,

sadzīve kopā ar nepazīstamiem cilvēkiem u.c.. Īstenojot Rīcības stratēģijas gan patvēruma meklētājiem, kuri Latvijā ieradušies ES pārvietošanas programmas ietvaros, gan patvēruma meklētājiem, kuri Latvijā ieradušies patstāvīgi, regulāri bija jāaskaras ar grūtībām nodrošināt klientiem akūtās pamatvajadzības – apģērbs, apavi pieaugušajiem un bērniem, kā arī citas individuālas vajadzības, ja, piemēram, klients bija sieviete – grūtniece. Īpaši grūti šīs vajadzības bija nodrošināt ziemas laikā, jo labdarības organizācijas, kuras strādā ar humāno palīdzību, to nespēja nodrošināt, savukārt PMLP projekta ietvaros atbalsts bija limitēts, tāpēc regulāri bija papildus jāmeklē vēl citas iespējas palīdzēt klientiem. Ņemot vērā, ka Latvijā ieradās ģimenes ar bērniem, šādas vajadzības bija regulāras, jo bērniem 3-4 mēnešu laikā drēbju nomaiņa bija vairākkārtīga gan gadalaiku maiņas dēļ, gan tāpēc, ka bērni attīstās atbilstoši vecumam.

Rīcības stratēģijā pakalpojumu un sociālekonomiskā atbalsta sniegšanai patvēruma meklētājiem, kas saņēmuši lēmumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu, pamatojoties uz izmaiņām normatīvajos aktos, netika īstenotas šādas darbības: 11.punkts - Ja klients izvēlas mācīties latviešu valodu valsts finansējuma ietvaros (49,80 EUR/mēnesī), tiek meklētas iespējas šādas mācības nodrošināt, un tiek nodrošināts atbalsts, lai klients uzrakstītu iesniegumu PMLP ar lūgumu šādus kursus piešķirt. – šis pabalsts vairs netiek maksāts; 16.punkts - Ja klients deklarēties Rīgā, viņš atbalstu var saņemt arī Rīgas domes “Patvēruma meklētāju uzņemšanas koordinācijas centrā” – Centrs tika likvidēts.

3.Rīcības stratēģija lielākoties īstenojās uzreiz pēc statusa saņemšanas, jo klientiem bija būtiski pēc iespējas ātrāk pēc lēmuma saņemšanas sakārtot ceļošanas dokumentu un uzturēšanās atļauju, atvērt bankā kontu, kā arī nokārtot formalitātes pabalstu saņemšanai. Ņemot vērā, ka 2017.gada 9. jūnijā stājās spēkā Ministru kabineta noteikumi Nr. 302 "Noteikumi par vienreizējo finansiālo atbalstu un pabalstu uzturēšanas izmaksu segšanai bēglim un alternatīvo statusu ieguvušai personai", kuri tika piemēroti no 2017.gada 1. jūnija, mainījās pabalstu izmaksas kārtība un iestādes, kas veic pabalstu izmaksu, tāpēc sociālie darbinieki un sociālie mentori uzsāka sadarbību ar VSSA, kura Rīcības stratēģijā sākotnēji netika minēta kā sadarbības organizācija. Jo īpaši pēc iepriekš minēto MK Noteikumu stāšanās spēkā, daudz aktīvāk klienti uzsāka reģistrāciju Nodarbinātības valsts aģentūrā, jo aktīva līdzdarbošanās un reģistrācija NVA bija pamatnosacījums pabalsta saņemšanai.

Šādas Rīcības stratēģijas praktiskam darbam ar konkrētām mērķa grupām Latvijā tika izstrādātas pirmo reizi, un šobrīd jau gandrīz 1,5 gadu tās ir aprobētas praksē gan ar ES pārvietošanas programmā uzņemtiem patvēruma meklētājiem, kas Latvijai bija pilnīgi jauna mērķa grupa, gan regulārajiem patvēruma meklētājiem. Aktīvās izmaiņas normatīvajos aktos pēdējā gada laikā ir viesušas lielas korekcijas arī 3.Rīcības stratēģijā, kas paredzēta statusu ieguvušajiem, tāpēc būtu pārskatāmi sociālā darbinieka/sociālā mentora un citu atbildīgo iestāžu darbinieku uzdevumi, samazinot sociāliem darbiniekiem/sociāliem mentoriem uzliktos pienākumus. Savukārt stratēģijas par konkrētām rīcībām attiecībā uz personām un ģimenēm, kuras atgriežas Latvijā, vēl joprojām nav izstrādātas.

12) Risku analīze (atbilstoši TS), t.sk. kā identificētie riski ir ietekmējuši pakalpojuma īstenošanas norisi, izpildi un rezultātu kvalitāti

Risku veidi	Pasākumi risku mazināšanai vai novēršanai	Iespējamā riska novērtējums	Risku analīze
Vadības risks (izmaiņas laika grafikā)	<p>1) Vadības komitejas regulārs darbs, tai skaitā ārkārtas sēdes, lai pieņemtu lēmumus par iepirkuma plānu koriģēšanu un iepirkuma kvalitātes kontroles pasākumu īstenošanu.</p> <p>2) Katram individuālajam sociālekonomiskās iekļaušanas plānam tiks noteikts īstenošanas laiks, veikta regulāra tā pārskatīšana.</p> <p>3) Pasūtītāja regulāra informēšana par iepirkuma īstenošanas progresu un jebkādam izmaiņām.</p> <p>4) Regulāri pārskatīta Biedrības Kvalitātes vadības sistēma, veicot nepieciešamos uzlabojumus vadības procesos.</p>	Iespējamā riska varbūtība - neliela.	<p>1) Vadības komitejas, kuras sastāvā ir biedrības valdes locekļi, vecākais sociālais darbinieks un sociālie darbinieki, regulāri izvērtēja iepirkuma kvalitāti, tai skaitā tika nodrošināts ikgadējais ISO sertifikāta uzraudzības audits. Sadarbībā ar vadošo sociālo darbinieku tika pieņemts lēmums, ka sociālajai mentorei – trešo valstu valstspiederīgajai tika ieteikts dokumentāciju par veiktajiem darbiem iesniegt sagatavotus elektroniski, lai varētu tikt veikti uzlabojumi latviešu rakstos, kas atbilstu Iepirkuma Līguma Nr.S-SIF-2016-17 9.5.punkta prasībām.</p> <p>2) Regulāri 1 reizi mēnesī individuālajam sociālekonomiskās iekļaušanas plānam tika veikta pārskatīšana. Plāna īstenošanas laiku ietekmēja klientu atrašanās Latvijā ilguma izmaiņas, vidē pieejamie/nepieejamie resursi, pabalstu lielums un izmaksu ilgums, ko nevarēja ietekmēt biedrības darbinieki.</p> <p>3) Regulāri 1 reizi mēnesī Pasūtītājs veica pārbaudes Iepirkuma īstenošanas vietā un ieguva informāciju par īstenotajiem sociālekonomiskās iekļaušanas plāniem un progresu.</p> <p>4) Ņemot vērā, ka 2015. gadā "Bureau Veritas Latvia" biedrībai piešķīra kvalitātes vadības sistēmas sertifikātu ISO 9001 sociālās rehabilitācijas jomā, katru gadu uzņēmums veic ārējo uzraudzības auditu par visiem Kvalitātes vadības procesiem. Kā nosaka Ministru kabineta Noteikumi Nr.338 "Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem" (stājās spēkā ar 01.07.2017.), tad zem</p>

			<p>nodaļas - II. Vispārīgās prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem, ir noteikts, ka Sociālo pakalpojumu sniedzējs: vismaz reizi trijos gados veic iekšējo pašnovērtējumu par nodrošināto sociālo pakalpojumu kvalitāti un atbilstību normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, ja nav ieviesta un uzturēta kvalitātes vadības sistēma ISO 9001. (punkts 2.7.)</p>
<p>Personāla risks (sociālo darbinieku un sociālo mentoru piesaistes apgrūtinājums)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Uzsākot darbu ar patvēruma meklētājiem, visiem darbiniekiem tiks piedāvātas 2 dienu intensīvas mācības, lai pirms darba uzsākšanas katrs no darbiniekiem spētu izvērtēt, vai ir gatavs darbam ar šo mērķa grupu gan zināšanu līmenī, gan psihoemocionālā ziņā. 2) Lai uzturētu darbinieku motivāciju strādāt ar sociāli smagu mērķa grupu, 1 reizi mēnesī tiks nodrošināts atbalsts pašiem speciālistiem supervīziju veidā (individuāli vai grupā), kā arī 1 reizi ceturksnī novadītas 8h mācības. 3) Plānojot savas darbības, SD un SM piesaistīs citus sadarbības partnerus, tā dalot atbildību citu profesionāļu 	<p>Iespējamā riska varbūtība - neliela.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Pirms darba uzsākšanas un regulāri visa Iepirkuma laikā tika nodrošināta darbinieku izglītošana par jautājumiem, kas ir saistīti ar mērķa grupas uzturēšanos Latvijā un tās iekļaušanās sabiedrībā problēmām un iespējamiem risinājumiem, kā rezultātā tika līdz minimumam samazināta kadru mainība visa Iepirkuma laikā. Iepirkumā tika piesaistīti darbinieki, kuriem jau bija pieredze darbā ar konkrēto mērķa grupu vai bija praktiska pieredze kā brīvprātīgajiem biedrībā, līdz ar to darbinieki jau paši bija pieņēmuši gatavību strādāt ar šo grupu. 2) Regulāri nodrošinātās grupu supervīzijas un pēc vajadzības individuālās supervīzijas ne tikai uzturēja darbinieku motivāciju strādāt ar sociāli smagu mērķa grupu, bet mazināja izdegšanas sindromu, attīstīja kolektīvo atbildību par veicamo darbu. 3) SD un SM, apzinoties savas profesionālās robežas un ievērojot Iepirkumā noteikto, kā arī zinot citu jomā iesaistīto valsts/pašvaldību institūciju un organizāciju kompetences, gadījumu risināšanā piesaistīja tos sadarbības partnerus, kuru

	<p>un citu institūciju starpā, nepakļaujot sevi izdegšanas riskam.</p> <p>4) Ņemot vērā faktu, ka patvēruma meklētāji varētu izvēlēties dzīvot ārpus Rīgas, daudz aktīvāk tiks piesaistīti citi finanšu instrumenti, kas varētu nodrošināt ārpus Rīgas esošo pašvaldību darbinieku tiešu iepazīstināšanu ar patvēruma meklētājiem, tādējādi radot daudz lielāku izpratni par šo mērķa grupu un piesaistot reģionos dzīvojošos SD un SM pakalpojuma izpildē.</p>		<p>kompetences un darbības jomas tika apzinātas kā nozīmīgas situācijas risināšanā. SD/SM lielo noslodzi darbā ar klientiem, tai skaitā, risinot klientu sadarbību ar citām institūcijām un organizācijām, ietekmēja klientu sociālo prasmju trūkums un nespēja patstāvīgi orientēties vidē, lai gan SD/SM šādu palīdzību vairākkārtīgi bija nodrošinājuši. Savukārt vairāki sadarbības partneri uzskatīja, ka Izpildītājam ir jāveic daudz plašāks darbu apjoms, nekā tas atbilst SD/SM pienākumiem, kompetencēm un līgumā ar SIF noteiktajam, kā arī uzdevumi ar citiem pakalpojumu sniedzējiem pārklājās, kas radīja klientos neizpratni par dažādu institūciju kompetenci un apjukumu, kurā no institūcijām jāvērsas konkrētu jautājumu atrisināšanai.</p> <p>4) Lai iepazīstinātu projekta tiešo mērķa grupu ar dzīvi ārpus Rīgas, tika izveidotas aktivitātes citu finanšu instrumentu ietvaros, kas nodrošināja mērķa grupai iespēju viesoties vairākās Latvijas pašvaldībās, iepazīties ar tur esošajām iestādēm, uzņēmumiem, kā arī saprast Latvijas reģionu atšķirības. Tā kā ārpus Rīgas – Jelgavā - projekta ietvaros uzsāka dzīvot viena ģimene un Jelgavā atrodas arī Informācijas centra iebraucējiem reģionālais punkts, tad atbalstu ģimenei nodrošināja gan SD/SM, gan nepieciešamības gadījumā informāciju varēja nodrošināt arī ICI reģionālais koordinators.</p> <p>Tā kā Iepirkuma laikā netika veikti grozījumi attiecībā uz SD/SM noslodzi, izejot no klientu skaita, tad netika izskatīta iespēja piesaistīt reģionos dzīvojošos SD/SM pakalpojuma izpildē.</p>
Finanšu risks (preču un pakalpojumu)	1) Tā kā iepirkums tiek plānots budžeta gada ietvaros, būtiski finanšu riski ir ar	Iespējamā riska varbūtība -	1) Iepirkuma ietvaros galvenais finansējums tika novirzīts speciālistu darba apmaksai, kas bija noteikta noslēgtajā līgumā. Mainoties nodokļu sistēmai ar 2018.gada 1.janvāri, tika mainīta

cenu izmaiņas)	<p>zemu riska varbūtību. Pastāvot esošai sociāli ekonomiskajai videi, iespējamās izmaiņas preču un pakalpojumu cenās. Lai novērstu šo risku, finanšu aprēķini iepirkumā tiek veikti, balstoties uz tirgus cenu izpēti iepirkuma sagatavošanas laikā, tādējādi pieņemot, ka ekonomiskās izaugsmes situācijā šī cena nebūtu zemāka par zemākā piedāvājuma cenu.</p> <p>2) Lai novērstu risku par izmaksu neattiecināmību, iepirkuma izmaksas tiks veiktas saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kārtību.</p> <p>3) Ja kādā no izmaksu pozīcijām strauji kāps izmaksas, tiks meklēts cits pakalpojumu sniedzējs.</p> <p>4) Tiks pārskatīts izmaksu budžets, veicot finanšu pārdali starp izmaksu pozīcijām.</p>	neliela.	<p>VSAOI darba devēja likme - iemaksu daļa no 23,59 EUR 2016.-2017.gados uz 24,09 EUR – ar 2018.gada 1.janvāri, savukārt preču un citu pakalpojumu cenas noslēgtā līguma ietvaros palika nemainīgas.</p> <p>2) Iepirkuma ietvaros netika iegādātas preces un pakalpojumi, kuri nebūtu atbilstoši iepirkumā veicamajam uzdevumam.</p> <p>3) Plānotajās izmaksās nebija veicamas nekādas izmaiņas.</p> <p>4) Plānotās izmaksas iepirkuma ietvaros netika mainītas.</p>
Īstenošanas	1) Iestājoties identificētajam	Iespējamā	1) Tā kā par pārvietotajiem patvēruma meklētājiem informācija

<p>riski (neregulāra un skaitliski neplānota pārvietoto personu ierašanās Latvijā)</p>	<p>riskam, tiks informēts Pasūtītājs un saskaņotas izmaiņas iepirkumā par personāla noslodzi, novirzīti resursi uz aktivitātēm, kuru īstenošana ir nozīmīga mērķa grupai.</p> <p>2) Skaitliski mazas mērķa grupas ierašanās gadījumā tiks samazināts pakalpojuma sniegšanā iesaistītais darbinieku skaits vai samazināta esošo darbinieku darba slodze.</p> <p>3) Pie skaitliski lielas pārvietoto personu ierašanās Latvijā tiks veikta atkārtota esošo klientu individuālo sociālo gadījumu vadības sarežģītības pakāpes novērtēšana, lai veiktu proporcionāli klientu lietu sadali starp darbiniekiem, ievērojot MK noteikumu Nr.102 punktus 32.3. un 33.3..</p> <p>4) Tiks piesaistīti Biedrības</p>	<p>riska varbūtība – augsta.</p>	<p>regulāri tika publiskota masu medijos, kā arī precīzu informāciju par patvēruma meklētājiem varēja iegūt no sadarbības partnera PMC “Mucenieki” darbiniekiem, jau laicīgi varēja saplānot biedrības personāla noslodzi, kas praksē palielinājās saistībā ar nepieciešamību klientiem steidzami nodrošināt sezonai atbilstošu apģērbu/apavus un apmierināt citas vajadzības.</p> <p>Par darbinieku lielo noslodzi un iespējām pakalpojumu nodrošināt ārpus PMC “Mucenieki”, tai skaitā ārpus Rīgas, tika pārrunāts ar Pasūtītāju, taču izmaiņas iepirkumā veiktas netika.</p> <p>2) Periodā, kad Biedrības speciālisti sniedza pakalpojumu, lielākajā pakalpojuma sniegšanas periodā nebija pamatojums samazināt darbinieku skaitu, jo tika ievērots noteiktais klientu skaits uz vienu SD un uz 1 SM. Pakalpojuma beigu posmā klientu skaits samazinājās, tāpēc tika proporcionāli samazināts darbinieku skaits.</p> <p>3) Novērtējot klientu individuālo sociālo gadījumu vadības sarežģītības pakāpi, tika veikta proporcionāla klientu lietu sadale starp darbiniekiem, tai skaitā mainot klientiem gan SD, gan SM. Lai gan bija būtiski palielināt darbinieku skaitu pie skaitliski lielas pārvietoto personu ierašanās Latvijā, tehnisku iemeslu dēļ, pamatojoties uz Izpildītājam piešķirto telpu kapacitāti klientu apkalpošanai, to darīt nebija iespējams. Esošais darbinieku skaits būtiski neietekmēja pakalpojuma sniegšanu, jo darbinieki tika izglītoti un viņiem tika sniegts atbalsts supervīziju veidā.</p>
--	--	----------------------------------	---

	brīvprātīgie kā papildu resurss, lai nodrošinātu kvalitatīvu un visiem klientiem pieejamu sociālekonomiskās iekļaušanas plāna norisi.		4) Lai nodrošinātu brīvā laika lietderīgu pavadīšanu, biedrības brīvprātīgie organizēja ekskursijas pa Rīgu, apmeklējot ne tikai Rīgā nozīmīgas vēsturiskas vietas, bet parādot klientiem tirgu, veikalus, remonta darbnīcas, naudas maiņas punktus u.c. sadzīves situāciju risināšanai nepieciešamās iestādes, vietas, kā arī, iesaistot pašu brīvprātīgo iniciētos pasākumos gan Muceniekos (piemēram, krūts barošanas lekcija, sporta pasākumi u.c.), gan ārpus PMC “Mucenieki”.
Juridiskais risks (likumdošanas maiņa, līgumsaistību neievērošana)	<ol style="list-style-type: none"> 1) Vadības komitejas regulārs darbs, tai skaitā ārkārtas sēdes, lai pieņemtu lēmumus par projekta plānu koriģēšanu, lai izvēlētos atbilstošus piegādātājus un pakalpojumu sniedzējus. 2) Juridiski korektu līgumu izstrāde un noslēgšana. Saistības un pušu atbildība tiek skaidri un nepārprotami iekļauta noslēgtajos līgumos. 3) Tiek paredzētas tādas pušu saistības, kas nepasliktinātu līgumslēdzēja stāvokli vai saistības pret projekta sasniedzamajiem rezultātiem. 4) Vadības komiteja izvērtē izmaiņas normatīvajos aktos un sagatavo nepieciešamos 	Iespējamā riska varbūtība - neliela.	<ol style="list-style-type: none"> 1) No biedrības puses noslēgtie līgumi tika ievēroti visa līguma izpildes laikā un nebija nepieciešams tos koriģēt. 2) Noslēgtajos līgumos saistības un pušu atbildība tika skaidri un nepārprotami iekļautas noslēgtajos līgumos un neradīja apstākļus, ka līgumos būtu veicami grozījumi vai precizējumi. 3) Līgumi, ko biedrība noslēdza iepirkuma ietvaros, bija abām līgumslēdzēju pusēm ar vienādām tiesībām. 4) Tā kā ne Vadības komitejā, ne biedrībā netika saņemta informācija no Pasūtītāja par izmaiņām normatīvajos aktos ne rakstiski, ne mutiski, Iepirkuma īstenošanas laikā netika veiktas izmaiņas, kuras ietekmētu SD/SM darbu.

	grozījumus projekta turpmākai īstenošanai atbilstoši izmaiņām politikas dokumentos, un iesniedz Pasūtītāju pārstāvošai iestādei izvērtēšanai un apstiprināšanai.		
Rezultātu izpildes riski (mērķa grupas zemā motivācija uzsākt dzīvi Latvijā pēc statusa iegūšanas)	1) Jau no ierašanās brīža sniegt regulāri informāciju klientiem par atšķirībām sociālā atbalsta sistēmā Latvijā no citām Eiropas valstīm, neradot neplānotas ekspektācijas par dzīvi Latvijā.	Iespējamā riska varbūtība – augsta.	1) Tiekoties ikdienā ar klientiem, SD/SM regulāri atbildēja uz klientu jautājumiem par valsts, pašvaldību un citu iestāžu un organizāciju sniegto atbalstu dažādu situāciju risināšanai, sniedzot reālistisku skatījumu uz dzīvi un iespējām Latvijā. Paralēli informāciju par dažādu sistēmu darbību Latvijā klientus sniedza klientu konsultanti, ar klientiem tiekoties gan individuāli, gan grupā. Uz klientu jautājumiem atbildēja arī PMC “Mucenieki” darbinieki, NVA konsultants. Noslēdzot sociālekonomiskās iekļaušanas programmu, klientiem tika izveidota Resursu karte, kurā tika iekļauta klientam nepieciešamā informācija – konkrēti kontakti, kas būtu izmantojami konkrētu situāciju risināšanai. Tika organizēta tikšanās, kur piedalījās biedrības vadītāja, klientam/klienta ģimenei piesaistītais sociālais mentors un nepieciešamības gadījumā tulks. Tikšanās laikā atkārtoti tika sniegta informācija par institūcijām un organizācijām, kurās būtu klientam jāvēršas konkrētās situācijās, kā arī novērtēta klienta spēja to izdarīt patstāvīgi. Tā kā biedrība turpina projektu “Informācijas centrs iebraucējiem” īstenošanu, tad nepieciešamības gadījumā klients var turpināt saņemt atbalstu šī projekta ietvaros no konkrētiem speciālistiem.

	<p>2) Piesaistīt projekta “Atbalsta pasākumi starptautiskās aizsardzības personām” projekta lektoros, kuri veiktu papildu skaidrojošo darbu par situāciju Latvijā, izmaiņām normatīvajos aktos.</p> <p>3) Neatkarīgi no mērķa grupas lēmuma, nodrošināt kvalitatīvu sociālekonomiskās iekļaušanas plāna īstenošanu, sniedzot pēc iespējas plašāku atbalstu krīzē nonākušiem iebraucējiem.</p> <p>4) Motivēt pieaugušos patvēruma meklētājus iesaistīties latviešu valodas mācību stundās un sociālekonomiskās iekļaušanas programmā, apmeklēt NVA kursus,</p>		<p>2) Tā kā biedrība īstenoja projektu “Atbalsta pasākumi starptautiskās aizsardzības personām” un ar 2018.gada 1.janvāri turpināja īstenot projektu “Atbalsta pasākumi starptautiskās aizsardzības personām II”, tad 4 lektori-jomas eksperti bija kā pamata resurss, kuri veica papildu skaidrojošo darbu par situāciju Latvijā, izmaiņām normatīvajos aktos atbilstoši klienta statusam. Klienti izmantoja iespēju konsultēties arī individuāli.</p> <p>3) Biedrības speciālisti klientiem, kuri ieradās Latvijā, vispirms plānoja un organizēja pamatvajadzību nodrošināšanu, kas, ņemot vērā Latvijas laika apstākļus, labdarības organizāciju iespējas, bezmaksas sabiedriskā transporta nepieejamību, bija sarežģīts un daudzkārtīgi pildāms uzdevums, jo humānās palīdzības punktos nebija atrodamas klientiem nepieciešamās lietas. Risinot situācijas, tika piesaistīta Pestīšanas armija, kas ar humāno palīdzību atbrauca uz PMC “Mucenieki”; ziemas laikā par humānās palīdzības sagādi rūpējās arī PMC “Mucenieki” darbinieki; biedrībā tika vākti konkrēti ziedojumi bēgļiem un bēgļu ģimenēm. Paralēli pamatvajadzību nodrošināšanai tika sniegts psihosociālais atbalsts, nodrošināta pavadonība uz dažādām iestādēm, klienti iepazīstināti ar dažādām pilsētām Latvijā.</p> <p>4) Tikai brīdī, kad klienta pamatvajadzības kaut daļēji bija apmierinātas, klienti varēja iesaistīties latviešu valodasursos, ko 2016.-2017.gadā organizēja Latviešu valodas aģentūra, bet ar 2018.gada 1.janvāri biedrība “Patvērums “Drošā māja””, kā arī apmeklēt Sociālekonomiskās iekļaušanas programmu un doties mācību vizītēs, kas klientiem nodrošināja kvalitatīvu brīvā laika aizpildīšanu, paplašināja zināšanas par dažādu sistēmu darbību</p>
--	---	--	--

	<p>pieaugušo tālākizglītības iestādes, lai iepazītu plašāk vidē pieejamos resursus.</p> <p>5) Motivēt vecākus-patvēruma meklētājus nepilngadīgiem nodrošināt skolu apmeklēšanu, atbilstoši savam vecumam iesaistot ārpusskolas aktivitātēs.</p> <p>6) SD un SM kā vienu no galvenajiem uzdevumiem izvirza, īstenot skaidrojošo darbu par dalību visās mācībās valstī, kurā plānots dzīvot.</p>		<p>Latvijā, apmeklēt iestādes, kurās var apgūt profesionālo izglītību. Sakarā ar to, ka NVA projekts papildināja specializētā konsultanta uzdevumus un tikšanās ar klientiem notika klātienē PMC “Mucenieki”, klientiem bija iespēja daudz ātrāk pirms statusa iegūšanas saņemt informāciju par Latvijas darba tirgu un atbilstošajām darba vietām klientu profesionālajam līmenim. Tika uzsākta darba vietas meklēšana un organizētas pirmās vizītes uz potenciālo darba vietu.</p> <p>5) Ņemot vērā pastāvošo likumdošanu attiecībā uz nepilngadīgo patvēruma meklētāju izglītošanu, kad izglītības iestāde ir jānodrošina 3 mēnešu laikā kopš ierašanās Latvijā, tajos vecākos, kuru mērķis nebija palikt Latvijā, fakts, ka patvēruma meklētāja iesniegums statusa iegūšanai Latvijā ir vidēji 3-5 mēneši, kā arī tas, ka skolas uzsākšana varētu tikt plānota laikā, kad skolās ir vasaras brīvlaiks, un citi faktori, nemotivēja vecākus sekot līdzi bērnu skolas gaitām, tomēr šādās situācijās bērni daudz aktīvāk tika iesaistīti brīvā laika pavadīšanas aktivitātēs; mācībās, ko nodrošināja vecākiem, bet paralēli tika nodrošinātas nodarbības bērniem. Tie vecāki, kuri Latvijā palika, pamatā izprata izglītības nozīmi bērnu attīstībā un bērni nekavēja mācību iestādes, taču pašiem bērniem ne vienmēr veicās ar izglītošanos vājo latviešu valodas zināšanu dēļ.</p> <p>6) SD/SM motivēja un skaidroja klientiem, ko viņi iegūs, apmeklējot konkrētus mācību kursus, piedāvātās aktivitātes, jo savlaicīgi saņēma informāciju no Latviešu valodas aģentūras, biedrības projektu vadītājiem, citu organizācijām, palīdzēja nokļūt uz konkrēto pasākumu, ka arī pasākumos piedalījās kopā ar klientiem. Paralēli tam SD/SM klientiem piedāvāja iepazīties ar</p>
--	--	--	---

	<p>7) Sadarboties ar Rīcības plānā ietvertajām valsts un pašvaldību iestādēm, lai jau pirms statusa saņemšanas pārvietotiem patvēruma meklētājiem būtu skaidra izpratne par viņu iespējām uzsākt dzīvi Latvijā.</p> <p>8) Ģeopolitiskās situācijas izmaiņas varētu mainīt arī prioritātes Eiropas Savienībā un Latvijā, tāpēc projekta saturs tiek balstīts uz vidēja termiņa plānošanas dokumentiem, kā arī saskaņā ar dokumentiem, kas attiecas uz pārvietotajām personām ES.</p>		<p>dažādiem internetā pieejamiem resursiem, tai skaitā mājaslapu www.pmlp.gov.lv, www.valoda.lv, www.beglis.lv, www.integration.lv, FB lapa “Gribu palīdzēt bēgļiem” u.c., kur sniegta patvēruma meklētājiem un statusu ieguvušajiem svarīga informācija.</p> <p>7) Piesaistot citus biedrības resursus un dažādus finansējuma avotus, patvēruma meklētājiem visa Iepirkuma laikā tika nodrošināta iespēja ne tikai iegūt informāciju ar SD/SM un biedrības speciālistu palīdzību, bet 2017.gadā tika organizēta klātienē tikšanās ar valsts iestāžu pārstāvjiem, pārrunājot patvēruma meklētājiem svarīgas tēmas un saņemot nepastarpinātu atbildi uz konkrētu jautājumu. Konkrētu situāciju risināšanā iesaistījās arī ANO Augstais komisārs bēgļu jautājumos.</p> <p>8) Līdz Iepirkuma īstenošanas beigām Latvija Eiropas Savienības pārvietošanas programmas ietvaros ir uzņēmusi lielāko daļu - 374 personas no plānotā skaita (531), tātad 70,4 %. No statusu ieguvušajiem lielākā daļa no Latvijas ir aizbraukuši, tomēr tendences liecina, ka, negūstot cerēto citā Eiropas valstī, statusu ieguvušie sāk atgriezties Latvijā.</p>
Stratēģiskais risks (Latvijas sabiedrības negatīvā	1) Lai veicinātu sabiedrības negatīvās attieksmes maiņu pret personām, kurām nepieciešama starptautiskā	Iespējamā riska varbūtība – vidēja.	1) Informācija par sniegto pakalpojumu no 2016.gada decembra līdz 2017.gada decembrim tika sagatavota katru mēnesi, tā tika saskaņota ar Pasūtītāju un ievietota gan biedrības, gan SIF mājaslapā. Ar 2018.gada janvāri biedrība turpina gatavot

<p>attieksme pret pārvietotām personām, kurām nepieciešama starptautiskā aizsardzība)</p>	<p>aizsardzība, tiks sagatavota informācija par projekta norisi un atspoguļota medijos.</p> <p>2) Tiks stāstīts par bēgļu situāciju pasaulē un Latvijā dažādu nozaru speciālistiem un brīvprātīgajiem.</p> <p>3) Kā sociālie mentori tiks piesaistīti cilvēki, kuri ir izteikuši vēlmi sniegt atbalstu šai grupai, tādējādi arī viņiem tiks piedāvātas padziļinātas mācības par patvēruma meklētāju situāciju.</p>		<p>informāciju par veiktiem darbiem, taču nav varējusi panākt saskaņošanu ar Pasūtītāju, kas kavē informācijas publiskošanu. Lai veicinātu sabiedrības negatīvās attieksmes maiņu pret personām, kurām nepieciešama starptautiskā aizsardzība, bēgļi tiek aicināti iesaistīties publiskos pasākumos, kuros piedalās gan Latvijas iedzīvotāji, gan citu valstu valstspiederīgie, kur ir iespēja daudz tuvāk iepazīt arī starptautiskās aizsardzības personas, tai skaitā mediju pārstāvjiem. Biedrības darbinieki aicina arī pašus bēgļus veidot pasākumus, kuros viņi stāsta par savu valsti un dzīvi tajā.</p> <p>2) Biedrība daudzu gadu garumā dalās ar savu praktisko pieredzi darbā ar bēgļiem, gan vadot seminārus, gan piedaloties starpinstitūciju darba grupās, gan iesaistoties diskusijās un atbalstot citu organizāciju iniciatīvas izglītoties. 2016.-2017.gadā biedrība īstenoja 10 divu dienu mācības par starpkultūru komunikācijas tēmu, lielu uzsvaru veltot sabiedrības attieksmes maiņai un speciālistu izglītošanai par starptautiskās aizsardzības personu pienākumiem un tiesībām Latvijā. Izmantojot kā partnerus masu medijus, par reālo darbu ar bēgļiem ir veidoti sižeti gan televīzijā, gan radio.</p> <p>3) Tā kā sociālie mentori darbam ar bēgļiem kā profesija nav apgūstama nevienā izglītības iestādē, bet pakalpojumam, ko sniedz mērķa grupai ir jābūt kvalitatīvam, pirms darba uzsākšanas un pirms līguma slēgšanas tika veiktas pārrunas ar katru no amata pretendentiem, kā arī jau pirms pakalpojuma uzsākšanas notika pirmās mācības, tiekoties ar jomā strādājošiem citu institūciju pārstāvjiem. Izvērtējot savas iespējas strādāt ar konkrētu mērķa grupu un ņemot vērā Iepirkumā noteiktās prasības, vairāki potenciālie darbinieki no darba uzsākšanas atteicās, līdz ar to</p>
---	--	--	---

	4) Tiks turpināta sadarbība ar Labklājības ministriju, iesaistoties gan izdevuma “Sociālais darbs Latvijā” rakstu sagatavošanā, gan piedaloties reģionālajos informatīvajos semināros.		darbā pieņemti tika arī citi pretendenti. Jau pēc pamata SD/SM komandas apstiprināšanas regulāri darbiniekiem tika piedāvātas mācības, aicinot dažādu nozaru speciālistus.
Pakalpojuma riski (sarežģīta sociālā darba joma-darbs ar jaunu mērķa grupu; trūkst specifisku zināšanu par darbu ar mērķa grupu; nepietiekams SD un SM skaits; pārāk liels piesaistīto	<ol style="list-style-type: none"> 1) Tiks plānota regulāra piesaistīto darbinieku izglītošana, sniegts profesionāls atbalsts no biedrības speciālistiem, nodrošinātas supervīzijas. 2) Tiks attīstīta sadarbība ar Latvijas augstskolām, piedāvātas lekcijas topošajiem sociālā darba speciālistiem. 3) Tiks nodota informācija dažādu nozaru speciālistiem par iespēju apgūt zināšanas 	Iespējamā riska varbūtība – zema.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Savu speciālistu atbalstam biedrība regulāri rīkoja seminārus un piedāvāja citu organizāciju sniegtās iespējas kvalifikācijas celšanā, kā arī nodrošināja regulāras grupu un individuālās supervīzijas. 2) Tiek attīstīta sadarbība ar Baltijas Starptautisko Akadēmiju, kur bakalaura un maģistra izglītību iegūst topošie sociālie darbinieki. Biedrības vadītāja nodrošina BSA lekciju kursu “Sociālais darbs ar dažādām klientu grupām”. 3) Biedrība uztur valsts informatīvo resursu www.integration.lv, kur tiek ievietota informācija par dažādiem izglītojošiem semināriem, ko organizē dažādi izglītotāji. Biedrības mājaslapā

<p>darbinieku skaits; Pretendents tiek ierobežots pakalpojuma nodrošināšanā)</p>	<p>dažādosursos, semināros, vebināros par starpkultūru komunikāciju un darbu ar starptautiskās aizsardzības personām; tiks izplatīta informācija biedrības mājaslapā par darbu ar mērķa grupu, lai sniegtu nepastarpinātu informāciju par sociālekonomiskā iekļaušanas plāna norisi.</p> <p>4) Tiks piedāvātas dažādu augstskolu studentu mācību prakses biedrībā, lai iegūtu prasmes darbā ar konkrēto mērķa grupu.</p> <p>5) Ja klientu skaits būs neliels, darba apjoms tiks sadalīts proporcionāli piesaistītajiem speciālistiem, kā arī meklētas citas iespējas speciālistus nodarbināt biedrības mērķu sasniegšanai.</p> <p>6) Pēc iepirkuma apstiprināšanas tiks plānota tikšanās ar līguma slēdzēja iestādes atbildīgajiem darbiniekiem, tiks atrunāta atskaišu iesniegšanas un pārbaūžu uz vietas kārtība,</p>		<p>www.patverums-dm.lv tiek ievietota informācija par darbu ar mērķa grupu, lai sniegtu nepastarpinātu informāciju par sociālekonomiskā iekļaušanas plāna norisi.</p> <p>4) Biedrībā regulāri praksi iziet dažādu Latvijas augstskolu studenti, savu praksi biedrībā ir ieguvuši arī ārvalstu studenti un brīvprātīgie.</p> <p>5) Iepirkuma ietvaros darbinieki tika nodarbināti kā pilnas slodzes darbinieki.</p> <p>6) Jau pirms līguma parakstīšanas 2016.gada 29.novembrī biedrība aicināja tikties ar Pasūtītāju klātienē un apspriest līguma projektā iekļautos punktus, jo atsūtītais Iepirkuma līgums Iepirkumam ar Nr. SIF 2016/8 neatbilda ATKLĀTA KONKURSA „Sociālā darbinieka un sociālā mentora pakalpojumu nodrošināšana patvēruma meklētājiem un personām ar bēgļa vai alternatīvo statusu” (iepirkuma identifikācijas Nr. SIF 2016/8) Nolikuma</p>
--	---	--	--

	<p>kā arī tikšanās organizēšana ar konkrētiem klientiem.</p>		<p>pielikumā esošajam. Tāpat pirms līguma parakstīšanas vēlējāmajos “saskaņot līguma 5.1. minētā pieņemšanas - nodošanas akta formu un tajā iekļaujamo informāciju, kā arī iepazīties ar 7.6.punktā minētajiem Pasūtītāja noteikumiem par Konfidencialo informāciju un citiem Pasūtītāja darbību reglamentējošajiem dokumentiem, piemēram, Pasūtītāja procedūru prasībām, kā arī citiem dokumentiem, kurus, iespējams, norādīs Pasūtītāja darbinieki un kas attiecas uz Konfidencialo informāciju”. Diemžēl tikšanās pirms līguma parakstīšanas netika sasaukta un Pasūtītāja prasības un cita lūgtā informācija netika uzrādīta. Pēc iepirkuma apstiprināšanas tikšanās ar līguma slēdzēja iestādes atbildīgajiem darbiniekiem par Pasūtītāja prasībām un citiem jautājumiem, tai skaitā atskaišu iesniegšanas un pārbaūžu uz vietas kārtību, kā arī tikšanās organizēšanu ar konkrētiem klientiem, nenotika. Ņemot vērā, ka Pasūtītājam veselu gadu nebija būtisku iebildumu par pakalpojuma sniegšanu un sanāksmes, kuras ir tiesīgs organizēt Pasūtītājs un kur būtu izrunājams sociālekonomiskās iekļaušanas programmu progress, netika organizētas. Nespēja rast risinājumu Iepirkuma īstenošanas pēdējos mēnešos norāda par nepieciešamību iesaistīt ārējo mediatoru, ko piedāvāja kā risinājumu biedrība.</p>
--	--	--	---

13) Apraksts par supervīzijām

Ministru kabineta noteikumi Nr. 338 “Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem” attiecībā uz darbinieku regulāru profesionālās kompetences pilnveidi nosaka, ka Sociālo pakalpojumu sniedzējam ir jānodrošina supervīzija: 9.2.1. sociālā darba speciālistam, institūcijas vadītājam un struktūrvienības vadītājam, kurš ir tieši iesaistīts sociālā pakalpojuma sniegšanā un organizēšanā – ne mazāk par 21 stundu gadā; savukārt punkts 9.2.2. pārējiem darbiniekiem – atbilstoši nepieciešamībai. Konkrētā prasība iepirkuma ietvaros darbiniekiem tika nodrošināta.

Sociālajiem darbiniekiem un sociālajiem mentoriem regulāri tika nodrošināta grupu un pēc nepieciešamības arī individuālā supervīzija, kas ir konsultatīvs atbalsts jautājumos, kas saistīti ar ikdienas darbu un profesionālo darbību. Profesionālās efektivitātes paaugstināšana ir supervīzijas galvenais rezultāts, kas var ietvert dažādu jautājumu risināšanu: profesionālo robežu apzināšanās, rīcības alternatīvu atrašana konkrētās darba situācijās, attiecību veidošana ar kolēģiem, padotajiem, klientiem, sadarbība komandā, darba stratēģijas, stresa faktoru un izdegšanas mazināšana un daudzi citi jautājumi, kas aktualizējas ikdienas darbā. Ņemot vērā darbu paaugstināta stresa apstākļos, kad katru brīdi ir jābūt gatavam pieņemt lēmumu, atrast alternatīvas metodes situācijas risināšanā, piesaistīt dažādu institūciju speciālistus un citi apstākļi, supervīzija ir veids, kā saglabāt līdzsvaru starp darbu un personīgo dzīvi, stingri ievērojot profesionālās robežas. Tas ir jo īpaši svarīgi sociālajiem mentoriem, kuru izglītība un darba pieredze ar konkrēto mērķa grupu ir ļoti atšķirīga. Iepirkuma īstenošanas laikā ir notikušas 17 grupu supervīzijas vidēji 2 līdz 3 stundas garas vidēji 1 reizi mēnesī un 6 individuālās supervīzijas.

14) Apraksts par dalību apmācībās

Lai ikviens no iepirkumā iesaistītajiem speciālistiem varētu celt savu kvalifikāciju, Iepirkuma īstenošanas laikā tika piedāvātas dažādas mācības ar vietējo un ārvalstu ekspertu piedalīšanos, kopumā apmeklēti 24 dažādi semināri, apmācības ar atšķirīgu stundu skaitu, kopumā 375 mācību stundas:

- 1) Mācības par NVA projekta „Bēgļu un alternatīvo statusu ieguvušo personu integrācija Latvijas darba tirgū” īstenošanu un sadarbību ar SM/SD – 3h
- 2) PMLP organizētas mācības SM/SD par efektīvāku dokumentu noformēšanu un izsniegšanu – 2h
- 3) Conference on good practices in integration of migrants in line with OSCE commitments and international standards – 16h
- 4) Learning Mobility of Youth workers project "International cooperation for rehabilitation and social Integration of Refugee Women in Turkey and Europe" Gaziantepa, Turcija – 16h
- 5) Mācības SM/SD Psiholoģiskā pašpalīdzības metode "Kā tikt galā ar savām domām" – 1h
- 6) "Starpkultūru komunikācija un speciālistu darbs ar trešo valstu valstspiederīgajiem" – 16h
- 7) Konference "Formālā un neformālā izglītība imigrantu integrācijā" – 4h
- 8) VSAA organizētas mācības SM/SD "Izmaiņas VSAA pabalstu izmaksāšanas kārtībā" – 1h

- 9) EURITA Workshop On Resettlement and Integration – 16h
- 10) Learning Mobility of Youth workers project "International cooperation for rehabilitation and social Integration of Refugee Women in Turkey and Europe" Rīga, Latvija – 16h
- 11) Learning Mobility of Youth workers project "International cooperation for rehabilitation and social Integration of Refugee Women in Turkey and Europe" Lodz, Polija – 16h
- 12) Apmācības par Iekšējās kārtības noteikumiem PMC "Mucenieki" – 3h
- 13) Round Table on the integration of accepted asylum seekers, relocated and resettled refugees in Baltic Sea region "Sharing experiences and discussing different solutions" Rīga – 15h
- 14) Seminārs "Atbildīgas, daudzveidīgas un kvalitatīvas žurnālistikas attīstība Latvijas nacionālajos un reģionālajos masu medijos, veicinot trešo valstu pilsoņu integrāciju Latvijā" – 24h
- 15) Learning Mobility of Youth workers project "International cooperation for rehabilitation and social Integration of Refugee Women in Turkey and Europe" Larissa, Grieķija – 16h
- 16) Imigrantu integrācija – Francijas pieredze: nevalstiskās organizācijas "Solidarité Laïque" aktivitātes un labās prakses piemēri. Ms. Cathy Le Goff, nevalstiskās organizācijas "Solidarité Laïque" pārstāve – 2h
- 17) Konference "Kā notiek imigrantu integrācija vietējā līmenī? Pieredze un labās prakses Eiropas valstīs" – 6h
- 18) Learning Mobility of Youth workers project "International cooperation for rehabilitation and social Integration of Refugee Women in Turkey and Europe" Bukareste, Rumānija – 16h
- 19) SD/SM mācības par sociālo pakalpojumu pieejamību un izvērtēšanu PM, bēgļiem un personām ar alternatīvo statusu – 2h
- 20) Erasmus + jauniešu apmācības "Cerību ceļš" ("Road of hope") Ommen, Nīderlande – 36h
- 21) Learning Mobility of Youth workers project "International cooperation for rehabilitation and social Integration of Refugee Women in Turkey and Europe" Tirāna, Albānija – 16h
- 22) LPMC apliecība par profesionālās kvalifikācijas pilnveides programmas apguvi bērnu tiesību aizsardzības jomā, 8h, ieguvuši 2 darbinieki
- 23) Apliecība Nr. 2017/2227 par pedagogu profesionālās pilnveides programmu "Pedagogu profesionālās kompetences pilnveide darbā ar reemigrējušiem bērniem un imigrantiem", 36h, ieguvis 1 darbinieks

24) Apliecība Nr. 180 par pedagogu profesionālās pilnveides programmu "Bērnu tiesības un to aizsardzība" A līmeņa programma, 8h, ieguvis 1 darbinieks

Semināros ar dažādu stundu skaitu ir piedalījušies visi sociālie darbinieki un sociālie mentori.

15) Sadarbības partneri, veiktās aktivitātes

Biedrībai ir izveidota un pakalpojuma ietvaros attīstīta sadarbība ar šādiem sadarbības partneriem, kā arī veiktas šādas aktivitātes:

- 1) Ar PMC “Mucenieki” administrāciju - informācijas apmaiņa sakarā ar personām, kuras ieradušās un kuras devušās prom no PMC “Mucenieki”; saņemta informācija par personu valodas prasmēm; nodota informācija no/ par klientu, kura ir saistoša PMC “Mucenieki” darbiniekiem.
- 2) Medicīnas darbiniekiem, kuri strādā PMC “Mucenieki”- pēc klienta lūguma piesaistoties, lai precizētu informāciju attiecībā uz medikamentu lietošanu, medicīnas speciālistu apmeklēšanu.
- 3) Rīgas Sociālo dienestu, Jelgavas Sociālo dienestu - sadarbība ar sociālajiem darbiniekiem (sociālas palīdzības un sociālo pakalpojumu nodrošināšanai (dienas centrs bērniem - Rīgā).
- 4) Izglītības ministriju – vēstules sagatavošana par pirmsskolas iestādes apmeklēšanu, respektīvi, izvērtēt iespēju piešķirt pirmsskolas izglītības iestādi atbilstoši dzīvesvietai. Nepilngadīgajam piešķirta izglītības iestāde.
- 5) Valsts robežsardzi - komunikācija par nepieciešamību saņemt dokumentus, lai kārtotu, piemēram, pasta konta atvēršanu, pasta sūtījumu saņemšanu u.c.
- 6) Rīgā un Jelgavā - komunikācija ar medicīnas, izglītības iestādēm (vispārējā un pirmsskolas izglītības iestādes speciālistiem) un citām institūcijām (sociālais dienests, Jelgavas Dome, u.c. institūcijas).
- 7) Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departaments - tikšanās par iespēju nepilngadīgajam uzsākt apmeklēt pirmsskolas izglītības iestādi, pēc iespējas ātrāk, tādā veidā nodrošinot veiksmīgāku integrāciju. Reģistrēti nepilngadīgie pirmsskolas izglītības iestādē. Sagatavoti papildus iesniegumi nepilngadīgā uzņemšanai pirmsskolas izglītības iestādē.
- 8) Izglītības iestādēm - regulāra komunikācija par nepilngadīgā sekmēm, komunikāciju skolas vidē un mācīšanās procesu kopumā. Tikšanās ar skolas personālu: skolotājiem un direktoriem.

- 9) PMLP projekta psihologu un ar citiem speciālistiem - apmainījāmi ar informāciju attiecībā par klienta psiholoģisko veselību, sniegta informācija par sociālā darbinieka novērojumiem sadarbības procesā. Klients informēts par psihologa konsultācijas laikiem. Kopā ar klientu sastādīts starta pakas saturs, kas tiek nogādāts klientam.
- 10) Ar mājokļa izīrētājiem - mājokļa īpašnieks tiek uzrunāts telefoniski par mājokļa īri, regulāra komunikācija - klātienē un telefoniski, lai neveidotos parādi klientiem, noskaidrota informācija par maksājumu kārtību.
- 11) Ar uzņēmējiem - labdarības nozīmē (apgērbi, apavi); komunikācijai darba jautājumos, respektīvi, slimības lapas - to izmantošanas kārtība, nozīme, apmaksas kārtība.
- 12) Ar psihiatru – ārstēšanās dinamika, turpmākās konsultācijas un to nepieciešamība.
- 13) Ar advokātu - pēc klienta lūguma piedalīšanās konsultācijās, veicināta komunikācija starp klientu un advokātu.
- 14) Notāru - speciālista piesaista, dažādu dokumentu apstiprināšanai/pilnvarošanai.
- 15) Latviešu valodas mācību centriem - informācijas apmaiņa par apmeklējumu, dinamiku. Tāpat resursu piesaiste, meklējot latviešu valodas mācību iespējas.
- 16) Starptautiskās Migrācijas organizācijas Rīgas biroju - komunikācija, nododot informāciju no klienta un klientam no IOM pārstāvja.
- 17) Nacionālo veselības dienestu - sarežģījumi attiecībā uz pacienta reģistru, respektīvi, personas nav bijušas reģistrētas pacienta reģistrā, telefoniska komunikācija ar Veselības Nacionālo dienestu, tāpat tikšanās klātienē. EVAK - Eiropas veselības apdrošināšanas kartes kārtošana klientiem.
- 18) Biedrībām “Labdarības lapa”, „Latvijas Sarkanais Krusts” – apģērbu, apavu un sadzīves priekšmetu piemeklēšana, nepieciešamības gadījumā nogādājot pie klienta, piemēram, uz Jelgavu piegādāta gāzes plīts.
- 19) “Gribu palīdzēt bēgļiem” - dažādu apģērbu, dzīvesvietas apmaksas.
- 20) Reliģisko organizāciju “Pestīšanas Armija”- apģērbu, apavu piegādāšana uz PMC “Mucenieki”.
- 21) Nodibinājumu “Fonds ORA” - mēbeļu sagāde.
- 22) Ziedot.lv - sadzīves tehnikas iegāde ģimenēm (veļasmašīna, ledusskapis).
- 23) Gētes institūtu - valodas apguve.
- 24) Apvienoto Arābu Emirātu vēstniecību – apģērbu, apavu un sadzīves priekšmetu iegāde, pasākuma organizēšana PMC “Mucenieki”.

16) Labās prakses piemēri par sociālekonomisko iekļaušanu (vismaz 3 dažādi gadījumi)

1. Ģimene no Afganistānas (māte un meita) ieguvusi Latvijā bēgļa statusu, uzturas PMC „Mucenieki”. Kamēr klientēm bija patvēruma meklētāju statuss, viņas apmeklēja Latviešu valodas aģentūras organizētos latviešu valodas kursus PMC „Mucenieki”, kā arī brīvajā laikā individuāli apguva latviešu valodu, izmantojot internetā pieejamos resursus. Māte apmeklēja biedrības „Patvērums „Drošā māja”” rīkotos integrācijas kursus. Ģimene aktīvi izmantoja piedāvātās iespējas doties biedrības „Patvērums „Drošā māja”” rīkotās ekskursijās uz Preiļiem un Valku, kā arī apmeklēja dažādus citus kultūras pasākumus. Sieviete ir vairāk nekā 10 gadu pieredze šuvējas darbā. Sadarbojoties ar Nodarbinātības valsts aģentūras specializēto konsultantu, sieviete ir apmeklējusi divus šūšanas uzņēmumus, ar vienu no tiem ir mutiski vienojusies, ka sāks tajā strādāt, kad tiks atrasta pastāvīga dzīvesvieta. Sadarbībā ar biedrību „Gribu palīdzēt bēgļiem” sievietei rasta iespēja brīvajā laikā iesaistīties šūšanas projektā un gūt papildu ienākumus. Meita iegūst pamatizglītību vienā no Rīgas skolām. Ar sociālā mentora palīdzību ģimene ir ieguvusi latviešu viesģimēni, ar kuru kopā apmeklējuši Latvijas Nacionālo mākslas muzeju, baleta izrādi un tiek plānoti arī citi pasākumi. Ģimene ir reģistrēta pie ģimenes ārsta. Ģimene no VSAA saņem pabalstu uzturēšanās izdevumu segšanai, kā arī ģimenes valsts pabalstu. Ar sociālā darbinieka un sociālā mentora palīdzību tika atrastas vairākas potenciālas dzīvesvietas, ar kurām tika iepazīstināta kliente. Šobrīd dzīvokļa meklējumi vēl turpinās.
2. Ģimene ir no Sīrijas, ieradušies Latvijā no Grieķijas Eiropas Savienības pārvietošanas programmas ietvaros. Ģimenē ir četri cilvēki - tēvs, māte un divi nepilngadīgi bērni. Abiem vecākiem ir augstākā izglītība un darba pieredze medicīnas nozarē. Pēc alternatīvā statusa saņemšanas ģimene devās projām no Latvijas uz Vāciju, taču pēc četriem mēnešiem atgriezās Latvijā. Pirmo nedēļu pēc atgriešanās ģimene dzīvoja Rīgā pie draugiem, taču, pateicoties sociālā darbinieka un sociālā mentora operatīvai rīcībai, piecas dienas pēc ģimenes vajadzību un vēlmju noskaidrošanas par dzīvesvietu, tika noslēgts īres līgums par dzīvokļa īri Rīgā, kas atbilda ģimenes maksātspējai. Tajā pašā dienā, kad ģimene atgriezās Latvijā, tika sarunāta tikšanās ar Nodarbinātības valsts aģentūras specializēto konsultantu, un jau pēc trijām dienām konsultants ar ģimenes tēvu apmeklēja potenciālo darba vietu, kur pēc noslēgtā līguma ar konkrēto darba dēvēju arī uzsāka darba tiesiskās attiecības. Ģimenes māte apmeklēja Nodarbinātības valsts aģentūras piedāvātos latviešu valodas kursus. Abi ģimenes bērni tika pierēģistrēti Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta pirmsskolas izglītības iestāžu rindā, un vecākais bērns šobrīd jau apmeklē bērnudārzu. Sociālais mentors un sociālais darbinieks ģimenei regulāri no dažādiem resursiem ir nodrošinājuši nepieciešamos apģērbus/apavus un sadzīvei nepieciešamās preces. Ģimenes resursu tīklu sociālais mentors ir attīstījis vairākos virzienos: ģimenei ir piemeklēta viesģimene, kura dzīvo ārpus Rīgas un ar kuru kopā tiek pavadīts saturīgs brīvais laiks, veicinot ģimenes

pašnoteikšanos un palielinot sociālo kontaktu skaitu; ir panākta veiksmīga sadarbība ar dzīvokļa izīrētāju, kurš ģimenei ir piedāvājis dažādus apģērbus un preces mājai no privātiem resursiem, kā arī ir piedāvājis ar laiku iesaistīties pašu ģimenes biznesā. Ģimenes tēva un mātes latviešu un angļu valodas zināšanas gada laikā ir ievērojami uzlabojušās, pateicoties ļoti regulārai komunikācijai ar sociālo mentoru un citiem biedrības darbiniekiem.

3. Ģimene nāk no Afganistānas, ir ieguvuši bēgļa statusu. Uzsākot darbu ar ģimeni, sieviete bija bērnīņa gaidībās, un ģimenē aug vēl divi nepilngadīgi bērni. Sieviete nav izglītības un darba pieredzes. Ģimene pēc statusa saņemšanas sāka dzīvot īrētā dzīvoklī Rīgā, ko sociālais mentors ģimenei atrada mēneša laikā, ģimene ir šajā dzīvoklī deklarēta. Neilgi pēc statusa saņemšanas mātei piedzima vēl viens bērns. Šajā laikā sociālais mentors nodrošināja ciešu sadarbību ar Rīgas Dzemdību namu, Rīgas pilsētas Vidzemes dzimtsarakstu nodaļu un Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldi. Sociālais mentors un sociālais darbinieks ģimenei regulāri no dažādiem resursiem ir nodrošinājuši nepieciešamos apģērbus/apavus un preces mājai, kā arī mēbeles. Ģimene ir reģistrējusies pie ģimenes ārsta, kā arī sievietes grūtniecības laikā tika nodrošināta cieša sadarbība ar ginekoloģi un citiem ārstiem, kad bija tāda nepieciešamība. Ģimenes māte ir reģistrējusies Nodarbinātības valsts aģentūrā. Ģimene ir Rīgas Sociālā dienesta klienti - ģimene ir ieguvusi trūcīgās ģimenes statusu. Rīgas Sociālais dienests ģimenei sedz daļu no dzīvokļa īres un komunālo maksājumu izmaksām. Rīgas Sociālā dienesta darbinieki, piesaistot biedrības projekta "Informācijas centrs iebrucējiem" tulkus, ir snieguši informāciju sievietei par darbībām, kas ir veicamas, ja šāda palīdzība būtu nepieciešama atkārtoti. Visi trīs bērni ir reģistrēti Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta pirmsskolas izglītības iestāžu rindā. Ģimene no Valsts sociālās apdrošināšanās aģentūras saņem ģimenes valsts pabalstu, bērnu kopšanas pabalstu, kā arī bēgļa pabalstu. Ģimene šobrīd gaida Latvijas Goda ģimenes kartes saņemšanu, kuru nokārtoja sadarbībā ar sociālo mentoru. Latvijas Goda ģimenes apliecība "3+ Ģimenes karte" ir valsts veidota atbalsta programma daudz bērnu ģimenēm, kas reizē kalpo arī kā apliecinājums tam, ka ģimenē aug trīs un vairāk bērni vecumā līdz astoņpadsmit gadiem. Šīs kartes īpašniekiem ir iespēja saņemt atlaides, izmantojot pakalpojumus, kurus piedāvā valsts un privātie uzņēmumi Latvijā. Ciešā sadarbībā ar sociālo mentoru, kā arī Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldi un Afganistānas vēstniecību Polijā tika veikta ģimenes apvienošanas procedūra, kuras rezultātā ģimenes tēvs saņēma pastāvīgo uzturēšanās atļauju Latvijā.

17) Publicitātes pasākumi

Periodā no 2017.gada 2.janvāra līdz 2018.gada 29.martam sagatavots:

- 1) 12 ikmēneša ziņas (no tām viena 3 valodās)

- 2) Informācijas publicēšana biedrības mājaslapā www.patverums-dm.lv un www.beglis.lv, sociālajā tīklā Facebook
- 3) Intervijas LNT organizēšana un informācijas pārpublicēšana sociālajos tīklos
- 4) Informācijas sagatavošana ziņu aģentūrai LETA un laikrakstam “Latvijas Avīze”
- 5) Informācijas sagatavošana NVO TV intervijai, kurā sniegta informācija par projektu
- 6) SIF infografiku publicēšana www.beglis.lv
- 7) Vismaz 10 ikmēneša aktuālo ziņu par patvēruma meklētāju uzņemšanu un integrāciju monitorings
- 8) Jaunu logo pievienošana (nomaiņa) pie visām publicētajām ziņām
- 9) Komunikācija ar projekta partneriem un darbiniekiem, tai skaitā 3x dalība VK komunikācijas par patvēruma meklētāju integrāciju Latvijā darba grupā, vismaz 5 reizes sagatavota informācija intervijām, deputātiem utt.
- 10) 12 ikmēneša monitoringa atskaišu sagatavošana

Kopumā publicitāte par Iepirkumā paveiktiem darbiem nodrošināta (Statistika): 82 publikācijas (72 latviešu, 4 krievu, 6 angļu valodā), no tām 78 publikācijas internetā, 2 TV, 1 presē, 1 radio, veikts Starpzīņojuma (2016.gada 1.decembra līdz 2017.gada 31.maijam) tulkojums no latviešu uz angļu un krievu valodām.

18) Izaicinājumi un grūtības, turpmāk nepieciešamās darbības

Lai īstenotu sociālekonomiskās iekļaušanas plānu, sociālie darbinieki un sociālie mentori saskārās ar virkni izaicinājumiem un grūtībām, kuras ir risinājuši paši, kā arī piesaistījuši dažādus sadarbības partnerus. Galvenokārt speciālistiem ir bijis jābūt kā vidutājiem starp klientu un daudzām citām iestādēm un speciālistiem, mazinot klientu negatīvo noskaņojumu par iejušanās grūtībām Latvijā, mazinot psihoemocionālo spriedzi, motivējot iesaistīties dažādās aktivitātēs un pasākumos, vairākkārtīgi skaidrojot, kādas ir un kādas būs finansiālās iespējas, ja persona paliks Latvijā.

Kopumā bēgļu skaits Latvijā ir neliels, tāpēc ikviena klienta situācija tika risināta individuāli, piedāvājot konkrētai personai konkrētu situācijas risinājumu. Iepirkuma īstenošanas laikā Latvijā sāka atgriezties bēgļu ģimenes un valstī trūka stratēģijas un nebija paredzēti resursi, lai šīm ģimenēm palīdzētu.

Zemāk minēti galvenie izaicinājumi un grūtības darbā ar mērķa grupu:

- ❖ Mazs drēbju un apavu piedāvājums humānās palīdzības punktos, jo īpaši ziemas periodā;
- ❖ Klientu neprasme izmantot produktus, kuri ir iekļauti pārtikas pakās, tādējādi tiek palielināti izdevumi pārtikas iegādei tirgū un veikalos;
- ❖ Neliela vecāku iespēja palīdzēt bērniem, kuri mācās skolās, tāpēc vecāki neseko bērnu skolas gaitai un iegūtajām zināšanām;
- ❖ Īss laika posms, ko mērķa grupas klienti pavada Latvijā pirms statusa saņemšanas, jo īpaši programmu bēgļi – ir nelielas zināšanas par dzīvi Latvijā;
- ❖ Pēc statusa saņemšanas klienti nemēģina iedzīvoties Latvijā, bet pieņem patstāvīgi lēmumu doties uz citu valsti;
- ❖ Brīvais dzīvokļu tirgus nepiedāvā iespējas personām ar bēgļa vai alternatīvo statusu noīrēt saviem ienākumiem atbilstošu dzīvojamo platību;
- ❖ Dzīvokļa piemeklēšana aizņem daudz laika – sameklētais dzīvoklis nav garantija, ka īpašnieks slēgs līgumu ar starptautiskās aizsardzības personām;
- ❖ Sabiedrības netolerantā attieksme pret iebrucējiem kopumā, bet jo īpaši pret bēgļiem no austrumu valstīm;
- ❖ Zemais latviešu valodas zināšanu prasmju līmenis pēc statusa saņemšanas, kas samazina starptautiskās aizsardzības personu iekļaušanos darba tirgū atbilstoši vēlamajam amatam;
- ❖ Neskatoties uz to, ka sociālekonomiskās iekļaušanas plānā ir iesaistītas daudzas institūcijas un katrai no tām ir iezīmēti konkrēti uzdevumi, sabiedrībā tiek kultivēts viedoklis, ka faktiskā atbildība par bēgļu iekļaušanos sabiedrībā ir jāuzņemas sociālajam darbiniekam un sociālajam mentoram;
- ❖ Bija jāveido no nulles sadarbība ar dažādām institūcijām un privāto sektoru, cīnoties par mērķa grupas tiesībām.
- ❖ Klientu situācijas ir sarežģītas, klienti jūt lielu apjukumu, tāpēc ir grūtības pieņemt patstāvīgu lēmumu.
- ❖ Bija jāveido sadarbība ar institūcijām, kurām neizdevās apzināties savas robežas un kompetences. Tas apgrūtināja darbu ar klientiem, savukārt klientos radīja neizpratni par to, ko katra institūcija var viņiem palīdzēt.
- ❖ Nebija skaidri noteikta rīcība, kā PMC “Mucenieki” rīkoties pastiprinātas agresijas no klientiem situācijās. Ilgstoši netika nodrošināta darbiniekiem fiziskā drošība, mainījās nosacījumi no PMC “Mucenieki” vadības puses.
- ❖ Klientiem nereti bija zema motivācija iesaistīties savas situācijas risināšanā.
- ❖ Kā grūtības no klientu puses tika minēts fakts, ka viņi “atduras” pret sistēmu, kur ir nepieciešams ilgi gaidīt palīdzību vai patērēt lielus resursus, piemēram, neracionāli garais ceļš līdz zobārstam vai gaidīšana, lai klients saņemtu apģērbus/apavus no R.D.A.
- ❖ Nepietiekami izstrādāts un nesamērīgi maza valsts atbalsta sistēma tiem, kuri atgriežas Latvijā. Atbalsts mājoklim ir kā pilotprojekts, bet nav skaidrs, kā tas tiek nodrošināts un īstenots. Nekur par to nevar izlasīt, tas netiek atspoguļots nevienā mājaslapā, nevienā medijā.
- ❖ Nepietiekami garš sociālā darbinieka un sociālā mentora atbalsta periods.

Nepieciešamās darbības: Pamatojoties uz iepriekš minēto, ir jāturpina pilnveidot atbalsta sistēma konkrētai mērķa grupai dažādos atbalsta posmos.

19) Sasniegtie rezultāti

1. Ir palielinājies to klientu skaits, kuri pēc statusa iegūšanas ir uzsākuši dzīvot Latvijā.
2. Ir izveidota sadarbība ar daudzām institūcijām, kas šobrīd varēs kalpot kā resurss klientiem.
3. Klientiem ir ticis paplašināts sociālo kontaktu tīkls, iegūti jauni draugi, ar kuriem tiek pavadīts kopā brīvais laiks.
4. Sadarbībā ar kristīgām organizācijām un sociālajiem mentoriem ir aktivizējies viesģimeņu tīkls.
5. Klientiem ir palīdzēts ģimenes apvienošanās procesā.
6. Klienti spēj paši piesaistīt nepieciešamos resursus, piemēram, izsaukt taksometru, lai nokļūtu mājās no slimnīcas, klienti paši spēj piesaistīt nepieciešamos speciālistus dažādu situāciju risināšanai, ir kļuvuši daudz patstāvīgāki.

20) Secinājumi un ieteikumi, priekšlikumi/ ierosinājumi turpmākai pakalpojumu īstenošanai

1. Ir jāturpina attīstīt sociālā darbinieka un sociālā mentora pakalpojums, izvērtējot pakalpojuma sniegšanas ilgumu, tomēr nenosakot tā garumu, bet izvērtējot pakalpojuma nepieciešamību.
2. Ir jānosaka gan konkrētas prasības pakalpojuma izvērtēšanai, gan kvalitātes kritēriji un fokusam ir jābūt vērstam uz klientu un viņa vajadzībām.